

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Monica Söderman Telefon 08-508 33889
Gunnar Kriegholm Telefon 08-508 33976
Elisabeth Forsberg Uvemo Telefon 08-508 33010
Björn Johansson Telefon 08-508 33818
Gunilla Axenbo Telefon 08-508 33958

Till
Utbildningsnämnden
2011-12-15

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 11-102/8561
SID 1 (77)

2011-12-06

Verksamhetsplan 2012 Utbildningsnämnden

Utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2012 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av budgetjusteringar för omslutningsökningar motsvarande 1 097,9 mnkr, se bilaga 2.
3. Resultatenheter för 2012 godkänns enligt bilaga 2.
4. Förvaltningen får i uppdrag att under 2012 utreda hanteringen av skolpliktsbevakning samt att under 2012 utreda möjligheten att utöka antalet antagningsplatser vid kommunala gymnasieskolor med mycket högt söktryck. se avsnitt 2.1 och 2.2.
5. Skrivelse till utbildningsnämnden om rättning av nationella prov från Lotta Edholm (FP), Johanna Sjö (M), Helen Törnqvist (C) och Erika Svanström (KD) anses besvarad, se avsnitt 2.2.2 samt bilaga 29 a.
6. Skrivelse till utbildningsnämnden om översyn av målpuppfyllelse för funktionsnedsatta från Lotta Edholm (FP), Johanna Sjö (M), Tobias Gillberg (C) och Erika Svanström (KD) anses besvarad, se avsnitt 2.2 samt bilaga 29 b.
7. Elevpeng till grundskola, elever i behov av särskilt stöd, grundsärskola, gymnasieskola respektive gymnasiesärskola godkänns, bilaga 6, 8, 9, 12 a och 12 b respektive 15.
8. Interkommunal ersättning till grundskola, grundsärskola, gymnasieskola respektive gymnasiesärskola godkänns, bilaga 7, 11, 14 c och d respektive 17.
9. Ersättning till fristående grundsärskola, fristående gymnasieskola respektive fristående gymnasiesärskola fastställs enligt bilaga 10, 13 a och 13 b respektive 16.
10. Ersättning för modersmål till grundskola och gymnasieskola fastställs enligt bilaga 18.

11. För år 2012 överförs 1,5 mnkr för en vid stadsledningskontoret placerad skoljurist till kommunstyrelsen från utbildningsnämndens budget.
12. Bidrag beviljas till Europeiska ungdomsparlamentet med 70 000 kronor för år 2012.
13. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens inriktningsförslag avseende om- och tillbyggnadsåtgärder vid byggnaden Fridhemsskolan tillhörande Kungsholmens grundskola, Hägerstenshamnens skola, Långbrodalsskolan samt Sköndalsskolan och uppdrar åt utbildningsförvaltningen att återkomma med förslag till genomförandebeslut. Se avsnitt 3.2.1 och bilaga 28.
14. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens inriktningsärende avseende skoletablering vid f.d. lärarhögskolan på Konradsberg och ger förvaltningen i uppdrag att uppta förhandlingar med Akademiska Hus. Förvaltningen får i uppdrag att pröva om kostnaden för skoletablering vid Sveaplans gymnasium kan komma ner till en rimlig nivå samt alternativt pröva om en markanvisning för en helt ny skola är ett bättre alternativ för staden. Se avsnitt 3.2.1 och bilaga 28.
15. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att avveckla Bussenhus-skolans lokaler och att överföra verksamheten till Gullingskolan. Se avsnitt 3.2.1 och bilaga 28.
16. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att upphöra med intag av förskoleklass till Bredbyskolan och att successivt avveckla lokalerna sommaren 2012 och 2013. Se avsnitt 3.2.1 och bilaga 28.
17. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag med anledning av överkapacitet i Vantör. Se avsnitt 3.2.1 och bilaga 28.
18. Utbildningsnämnden ställer sig bakom inriktningen för den fortsatta utredningen för att uppnå kapacitetshöjningar i området "Midsommarkransen, Lövholmen och Årstadal" respektive "Älvsjö". Se avsnitt 3.2.1 och bilaga 28.
19. Utbildningsnämnden anmäler till ekonomiutskottet att evakueringen av Engelbrektsskolan förlängs sex månader och att nämnden därför avser att förlänga hyresavtal för evakueringslokaler på Konradsberg och Gärdesskolan. Se avsnitt 3.2.1 och bilaga 28.
20. Föreslagna organisatoriska förändringar fastställs, avsnitt 3.2.1 avseende gymnasieskola.
21. Modell för prissättning vid försäljning av tjänster godkänns, se bilaga 20.

22. Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens godkänns, bilaga 24.

23. Arbetsplan för internkontroll godkänns, se bilaga 26.

24. Beslutet justeras omedelbart.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Johanna Engman
Biträdande utbildningsdirektör
Chef tillhandahållaravdelningen

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Marie-Louise Hammer- Åberg
Gymnasiedirektör

Astrid Norderfeldt
Chef personalavdelningen

Per Thorslund
Chef administrativa avdelningen

Elisabeth Barö-Dérantz
Chef uppdragsavdelningen

Gunilla Larsson
Stabschef

Innehåll

Verksamhetsplan 2012 Utbildningsnämnden	1
Utbildningsförvaltningens förslag till beslut	1
Inledning	6
Förutsättningar	7
Utgångspunkter och inriktning.....	8
Nämndens ekonomiska förutsättningar 2012	9
Målstruktur.....	10
1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök	12
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa .	12
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	14
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	17

1.6	Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	18
1.7	Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	20
2.	Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras	22
2.1	Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	23
	Tillhandahållaruppdraget	24
2.2	Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas	28
	Utvecklingsåtgärder	36
2.4	Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	53
3.	Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva	59
3.1	Budgeten ska vara i balans	59
	Nämndens ekonomiska förutsättningar 2012	59
	Budget per verksamhetsområde	61
	Investeringar	72
	Resultatenheter	72
	Anslagsenheter	73
	Omslutningsförändringar	73
	Särskilda redovisningar	73
3.2	Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	73
	Skolbyggnation för ett växande Stockholm	74
	Omstruktureringar gymnasieskola	75
	Organisationsförändringar avseende gymnasieområdesindelning	76
	Ramavtal	76
	Tillgänglighet	77
	Skolkök	77
	Informationshantering	77

Bilagor

- Bilaga 1 Antal barn, elever och studerande 2012
- Bilaga 2 Obligatoriska bilagor, vp12utbn1
  - 2.1 Nämndens budget, verksamhetsplan 2012, per verksamhetsområde
  - 2.2 Av nämnden redovisade omslutningsförändringar/budgetjusteringar
  - 2.3 Investeringsbudget
  - 2.4 Resultatenheter 2012
- Bilaga 3 Anslagsenheter inom utbildningsnämnden 2012
- Bilaga 4 Kommunala grundskolor och gymnasieskolor
- Bilaga 5 Tjänsteutlåtande 11-400-4664 Förändring av kriterier för socioekonomisk tilldelning
- Bilaga 6 Elevpeng för grundskola, fritidsklubb, fritidshem inkl. tillägg för särskoleelever i fritidshem
- Bilaga 7 Interkommunal ersättning, grundskola
- Bilaga 8 Resursfördelning, verksamhetsstöd, för elever i behov av särskilt stöd, grundskola
- Bilaga 9 Elevpeng för grundsärskola inklusive skolskjuts
- Bilaga 10 Ersättning till fristående grundsärskola
- Bilaga 11 Interkommunal ersättning, grundsärskola
- Bilaga 12 a och 12 b Elevpeng för gymnasieskola Gy 94 resp. Gy 2011
- Bilaga 13 a och 13 b Ersättning till fristående gymnasieskola Gy 94 resp. Gy 2011
- Bilaga 14 a och 14 b Interkommunal ersättning, gymnasieskola inom KSL Gy 94 resp. Gy 2011
- Bilaga 14 c och 14 d Interkommunal ersättning, gymnasieskola utanför KSL Gy 94 resp. Gy 2011
- Bilaga 15 Elevpeng för gymnasiesärskolan
- Bilaga 16 Ersättning till fristående gymnasiesärskola
- Bilaga 17 Interkommunal ersättning, gymnasiesärskola
- Bilaga 18 Ersättning 2012 för modersmål till grundskola och gymnasieskola
- Bilaga 19 Regler för resultatenheter
- Bilaga 20 Modell för prissättning vid försäljning av tjänster
- Bilaga 21 a och 21 b Riktlinjer för investeringar och Fördelning investeringsmedel 2012
- Bilaga 22 Prislista serviceförvaltningen
- Bilaga 23 Prislista IT-kostnader 2012
- Bilaga 24 Aktivitetsplan för upphandling
- Bilaga 25 Arbetsområden och insatser 2012-2014
- Bilaga 26 Risk- och väsentlighetsanalys med arbetsplan för intern kontroll
- Bilaga 27 Jämställdhets- och mångfaldsplan 2010-2012
- Bilaga 28 Skolbyggnation för ett växande Stockholm, VP 2012
- Bilaga 29 a och b Skrivelser till utbildningsnämnden som besvaras i verksamhetsplanen
- Bilaga 30 Ansökan om bidrag till Europeiska ungdomsparlamentet

Inledning

Verksamhetsplanen avser att ge en samlad bild av utbildningsförvaltningens arbetsuppgifter och utvecklingsinsatser för 2012 och riktning för det fortsatta utvecklingsarbetet. Den beskriver nämndens målbilder och det förväntade resultatet i ett längre perspektiv än ett år. Till verksamhetsplanen bifogas en förteckning över de arbetsområden, insatser och projekt som fortsätter alternativt initieras under 2012, bilaga 25.

Verksamhetsplanen är utgångspunkt för avdelningars och enheters verksamhetsplaner och skolenheternas arbetsplaner för 2012.

All verksamhet som bedrivs inom förvaltningen har som huvudsyfte att bidra till optimala förutsättningar för lärande och utveckling som leder till en högre måluppfyllelse och där det dagliga mötet mellan barn och elever och verksamheternas personal utgör den viktigaste basen. Då skola och utbildningsverksamhet är ett stort och komplext arbetsområde medför det att verksamhetsplanen innehåller ett stort antal arbetsuppgifter som nämnd och förvaltning har att planera, genomföra och följa upp. För att inte detta ska skymma sikten vill vi redan inledningsvis markera några utmaningar och områden som mer strategiska och långsiktiga än andra. Dessa frågor berör i huvudsak

- det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet
  - tydliga uppdrag till skolans chefer att utveckla arbetsorganisation och undervisning utifrån forskning och beprövad erfarenhet
  - uppföljning och dialoger utifrån olika underlag som statistik, rapporter och resultatsammanställningar
- det pedagogiska arbetet i skolor med låg måluppfyllelse
  - tillhandahålla resurser och strategiskt stöd, både generella insatser i implementeringen av reformer och riktade insatser utifrån behovsanalys
- det framtida behovet av personal- och kompetens
  - rekrytering, karriärvägar och tjänster
- organisationsutveckling
  - ledarskap
  - organisera skolor i bärkraftiga enheter med en ledningsorganisation som möjliggör en nära ledning av den pedagogiska verksamheten och med en effektiv administrativ stödfunktion
  - skol- och lokalorganisation anpassad efter elevantalsförändringar

Förutsättningar

I Stockholms stad finns cirka 78 400 elever i förskoleklass och grundskola och cirka 26 200 gymnasieelever hemmahörande i kommunen. Av dessa stockholms-
elever går cirka 77 procent av grundskoleeleverna i en kommunal skola i Stock-
holm, cirka 2 procent i kommunal skola i annan kommun och cirka 20 procent i en
fristående skola. Ungefär hälften av alla grundskoleelever väljer en annan skola än
den som ligger närmast hemmet. Inom gymnasieskolan går cirka 48 procent av
stockholms-
eleverna i en kommunal gymnasieskola i Stockholm, cirka 14 procent i
kommunal skola i annan kommun och cirka 38 procent i en fristående gym-
nasieskola.

En viktig utmaning för utbildningsnämnden att möta är att organisera skolor och
lokaler utifrån befolkningsprognoser. Inom grundskolan sker en expansion av
verksamheten då elevantalet ökar samtidigt som gymnasieskolan har att möta
minskande elevkullar. Detta ställer krav på en offensiv lokal och organisations-
planering.

Grundskola i egen regi

Höstterminen 2011 gick ungefär 61 900 elever i Stockholms stads grundskolor. Av
dessa gick cirka 7 300 elever i förskoleklass och nästan 700 elever i särskolan.

Antalet elever i de kommunala grundskolorna har ökat med cirka 700 elever sedan
samma tid föregående läsår. Så gott som hela ökningen kan hänföras till elever i
förskoleklassen. Antalet elever i särskolan har minskat något i de kommunala
grundskolorna.

Antalet barn i fritidshem har ökat med cirka 1 400 barn sedan förra året.
Sammanlagt finns 26 868 barn i fritidshem (F-klass-åk 3) i Stockholms stads
grundskolor. Grundskolorna har även egna fritidsklubbar (årskurs 4-6). Dessutom
finns i flera skolor en fritidsklubb som drivs i samarbete med stadsdelens
fritidsgård.

Under ett läsår genomför lärarna i stadens grundskolor inklusive särskolan cirka
1 800 000 undervisningstimmar, vilket innebär cirka 50 000 undervisningstimmar
i veckan eller 10 000 undervisningstimmar per dag.

Gymnasieskola i egen regi

Den 15 september 2011 var elevantalet 17 240 elever i stadens 25 skolor,
83 procent av eleverna gick på nationella program och 17 procent på individuellt
program/introduktionsprogram. I förhållande till samma tid 2010 har elevantalet
minskat med cirka 500 elever.

Under ett läsår genomför lärarna cirka 600 000 undervisningstimmar i stadens
gymnasie- och gymnasiesärskolor, det vill säga nästan 17 000 undervisnings-
timmar i veckan eller drygt 3 000 undervisningstimmar per dag.

Utgångspunkter och inriktning

Utbildningsnämndens främsta uppgift är att bidra till en kvalitativt bra utbildning för stadens innevånare. Samtidigt som barn och unga ges en god utbildning som inbegriper både bildning och fostran, ska nämnden verka för att utbildningsnivån höjs och att näringslivets behov av utbildad arbetskraft tillgodoses. Allt i syfte att Stockholm ska vara en attraktiv stad för både boende och företagande. Nämndens möjligheter att påverka den utvecklingen görs i huvudsak genom att leda och styra kärnverksamheterna inom nämndens ansvarsområden förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och gymnasieskola.

En skola i världsklass är en skola där varje elev möts av höga förväntningar, undervisningen är evidensbaserad och varierad samt utgår från varje barns/elevs förutsättningar och behov och utvecklar hela barnets/elevens potential. Lärare och skolledare arbetar i en organisation som har frigjort tid till kärnuppdraget att utveckla och ge en god undervisning genom att systematiskt analysera, reflektera över, följa upp och utvärdera sin praktik i ljuset av didaktisk teori, annan relevant forskning och beprövad erfarenhet. Eleverna är delaktiga i och tar ansvar för sitt eget lärande och verksamheten genomsyras av medvetenhet om allas lika värde, allas olika behov och förmågor. Eleverna blir väl förberedda för yrkesverksamhet och vidare utbildning och som medborgare med ett miljö- och hälsoperspektiv med förmåga och vilja att skapa sig ett gott liv.

Alla medarbetare har goda möjligheter att utveckla sig själva utifrån sitt uppdrag och chefer har också rika möjligheter att utveckla sitt kommunikativa ledarskap med fokus på ökad måluppfyllelse och medarbetarnas utveckling.

Förväntningarna gentemot fristående förskolor följs upp genom godkännande av nya verksamheter, tillsyn, och inspektion. Fristående grund- och gymnasieskolor erbjuds utvärderings- och utvecklingsinsatser då ansvaret för tillstånd och tillsynen av dessa ligger på statliga myndigheter. I förhållande till de kommunala skolorna har nämnden ett fullständigt ansvar även för resultatutvecklingen.

Arbetet ska utgå från skollag, förordningar och de olika läroplanerna samt aktuell och relevant forskning. Lärares betydelse, ledarskapet och organisationsformer ska vara utgångspunkt för analyser och utvärderingar som ska genomföras med ett vetenskapligt förhållningssätt. De insatser som initieras och leds av central förvaltning ska utgå från de mål och riktlinjer som beslutats i kommunfullmäktige och utbildningsnämnd samt bidra till att de uppfylls.

Behovet och insatsernas inriktning och omfattning för verksamheter i egenregi ska identifieras i de resultatdialoger som förs mellan ansvarig chef och skolledning utifrån en kvalificerad analys. Alla insatser som startas ska ha en tydlig planering, både för genomförande och för uppföljning. Koppling mellan mål, resultat och insatta resurser ska vara tydliga. I resultatpresentationer och analyser bör

skillnader synliggörs ur flera perspektiv, där bland annat genus och elevers olika villkor framträder. Utvecklingsinsatserna kopplas till respektive skolas förutsättningar och behov, såsom de redovisas i kvalitetsredovisningar och utvecklingsdialoger. Skolor som har en hög andel elever som inte når målen kommer att prioriteras och insatserna i högre grad riktas till de skolor där behovet är som störst. Målet är att skapa en mer integrerad helhet i utvecklingsarbetets olika delar för att insatser i högre utsträckning ska leda till förbättrade resultat. Utvecklingsarbetets olika delar integreras med de statliga reformer som under perioden behöver förankras och genomföras.

Insatserna ska bidra till att förbättra lärares och skolledares kompetens och därigenom undervisningen i syfte att öka elevers måluppfyllelse och resultat. Effekterna på sikt bör även innebära att skolan som helhet, med dess medarbetare, genererar en kunskap och beredskap för att möta och genomföra kommande behov av utveckling och förändring. Genomförande av utvecklingsinsatser kan förutom kompetensutveckling och annat stöd även innebära förändring i system/rutiner, ansvars- och arbetsfördelning och dylikt. Där så är lämpligt deltar de olika skolformernas personal tillsammans i insatser/projekt för att bidra till erfarenhetsutbyte och ökad kunskap om varandras verksamheter.

Varje insats och projekt ska utvärderas och följas upp på olika nivåer. Uppföljningen ska planeras vid start och utgå från mål och de resultat som förväntas uppnås. På skolnivå är rektor ansvarig för uppföljning och utvärdering av verksamheten, kompetensutveckling, skolutveckling och det systematiska kvalitetsarbetet. Skolans uppföljning och redovisning i ILS-webben är det dokument som ska innehålla koppling mellan uppsatta mål och genomförande för att nå målen och resultat. När det gäller de utvecklingsprojekt/insatser och utvecklingsstöd där central förvaltning ansvarar för genomförandet sker uppföljning och utvärdering av effekten i de enhets- och/eller avdelningsspecifika verksamhetsberättelserna.

Den övervägande delen av planering, genomförande och utveckling av verksamheten i förvaltningen är kopplad till undervisningen på skolorna. I verksamhetsplanen för utbildningsnämnden fokuseras på vad förvaltningsnivån kan göra för att styra och leda skolorna. Hur skolorna ska genomföra och utveckla kärnverksamheten redovisas i deras lokala arbetsplaner.

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2012

Utbildningsnämndens budget 2012, inklusive omslutningsförändringar, uppgår till 14 609,4 mnkr på kostnadssidan och 1 662,1 mnkr på intäktssidan. Nämndens budget från kommunfullmäktige uppgår till 13 511,5 mnkr på kostnadssidan och 564,2 mnkr på intäktssidan. Budgeten för investeringar uppgår till 90,0 mnkr.

Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till 1 097,9mnkr.

Målstruktur

Vision 2030

Vision 2030 är den gemensamma långsiktiga visionen om hur staden ska utvecklas. Den redovisar stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför samt strategier för en långsiktig och hållbar utveckling.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål ska nämnden sammanfattningsvis redogöra för på vilket sätt nämnden bidrar till respektive inriktningsmål. Texten ska utgöra en sammanfattning av arbetet med underliggande verksamhetsmål. Utgångspunkten är nämndens viktigaste prioriteringar. Tidsperspektivet är treårigt.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiserar inriktningsmålen i förhållande till de verksamheter som bedrivs i staden. Målen är insorterade under respektive inriktningsmål. Under respektive mål ska nämnden sammanfattningsvis ange på vilket sätt målet uppfylls. Utgångspunkt är nämndens viktigaste prioriteringar.

Kommunfullmäktiges indikatorer/obligatoriska nämndindikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer med målvärden fastställs i budgeten och är en del i mätningen av hur nämnder uppfyller fullmäktiges mål. Nämnden ska utgå från fullmäktiges indikatorer och dess målvärden och sätta årsmål för nämnden.

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Aktivitet är en riktad insats under en begränsad tidsperiod. Aktiviteter tas fram för att bidra till måluppfyllelsen och ska ha start- och slutdatum samt en ansvarig nämnd. Nämnden ska i sin verksamhetsplan planera för kommunfullmäktiges aktiviteter.

Nämndens mål

Nämnden ska ta fram egna mål som stödjer kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. I verksamhetsplan 2012 ska nämnden beskriva vilka resultat som förväntas nås under året för respektive nämndmål. Det förväntade resultatet är den målbild/målvärde, vilket tillstånd, som ska uppnås. Syftet med detta är att tydliggöra vilka resultat nämnden eftersträvar att nå, på några års sikt.

Nämndens indikatorer

Nämnder kan utöver fullmäktiges indikatorer besluta om indikatorer för de egna verksamhetsområdena. Dessa ska respektive nämnd följa upp.

Nämndens aktiviteter

Nämnden kan formulera aktiviteter som krävs för att nå nämndmålen. Det finns inget krav på att de ska redovisas till kommunfullmäktige.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:**1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök**

Utbildningsnämndens främsta uppgift är att bidra till en kvalitativt bra utbildning för stadens invånare. Barn och unga ska ges en god utbildning och nämnden ska verka för att utbildningsnivån höjs och att arbetslivets behov av utbildad arbetskraft tillgodoses.

Nämnden bidrar till att höja utbildningsnivån bland stadens invånare genom att verka för att en ökad andel elever slutför sin utbildning inom grundskola och gymnasieskolans högskoleförberedande- och yrkesprogram. Förbättrad studie- och yrkesvägledning, samverkan grund- och gymnasieskola och utveckling av introduktionsprogrammen ska medverka till att andelen elever ökar som slutför sin utbildning med godkända resultat

Alla enheter ska överväga möjligheten att ta emot praktikanter från Jobbtorgen.

Skolorna ska ges fortsatt stöd för det pedagogiska arbetet avseende energiförbrukning och hållbar utveckling.

Genom att underlätta samarbetet och kontakterna mellan förskola, skola och det fria kulturlivet får fler elever ta del av stadens kulturutbud.

Nya strategier, riktlinjer och stödmaterial för säkerhetsarbetet ska implementeras, som stöd i det lokala säkerhetsarbetet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa**

För att underlätta och skapa förutsättningar för företag att etablera sig i staden är befolkningens utbildning och kompetens av central betydelse. Undersökningar ger vid handen att det redan nu råder en obalans mellan utbud och efterfrågan av arbetskraft. Utbildningsnämnden bidrar till en kvalitativt bra utbildning för stadens invånare. Nämnden ska verka för att utbildningsnivån höjs och att arbetslivets behov av utbildad arbetskraft tillgodoses.

En internationell utbildning på grundskolenivå startar från och med höstterminen 2012.

Staden ska erbjuda attraktiva yrkesutbildningar bland annat genom att lokala och regionala programråd nära samverkar med respektive yrkesbransch. Gymnasial lärlingsutbildning ska erbjudas på samtliga nationella yrkesprogram i staden.

I aktivitetsplan för upphandling i konkurrens redogörs för strategiska ställningstaganden i upphandlingsfrågor samt pågående och planerade upphandlingar inom utbildningsnämnden.

NÄMNDMÅL:

1.1.1 Utbildningsnämnden bidrar till att höja utbildningsnivån bland stadens invånare

Förväntat resultat/målbild

Genom att aktivt verka för att en ökad andel elever slufför sin utbildning inom kortast möjliga tid inom grundskola och gymnasieskolans högskoleförberedande- och yrkesprogram med godkända resultat underlättas övergång till arbetsliv och högre yrkes- eller universitetsutbildning.

Utbildningsnämndens främsta uppgift är att bidra till en kvalitativt bra utbildning för stadens innevånare. Samtidigt som barn och unga ges en god utbildning som inbegriper både bildning och fostran, ska nämnden verka för att utbildningsnivån höjs och att arbetslivets behov av utbildad arbetskraft tillgodoses.

Internationell skola

En viktig faktor när företag/organisationer väljer att etablera sig på en ort är tillgången på utbildning av hög kvalitet för medarbetarnas barn och ungdomar. Nyckelpersoner som rekryteras från hela världen och som kommer att stanna i Sverige under en begränsad tid efterfrågar internationell utbildning på grundskole- och gymnasial nivå för sina barn. Staden har redan etablerade IB-utbildningar på gymnasial nivå vid Kungsholmens gymnasium och IB School South på Södermalm. För att ytterligare öka attraktiviteten av Stockholms som etableringsort kommer IB School South från och med höstterminen 2012 att kompletteras med internationell utbildning på grundskolenivå; Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP). Elevantalet beräknas till cirka 100 elever hösten 2012.

Yrkesutbildning/Gymnasial lärlingsutbildning

Tillgången på yrkesutbildad arbetskraft kommer för de flesta branscher att understiga kommande behov i länet samtidigt som allt färre ungdomar väljer en yrkesutbildning inom gymnasieskolan. Staden ska erbjuda attraktiva yrkesutbildningar vilka bland annat genom lokala och regionala programråd nära samverkar med respektive yrkesbransch. I informationen om yrkesutbildning i gymnasieskolan ska det tydligt framgå den rätt eleverna på yrkesprogram har att erhålla grundläggande högskolebehörighet. Gymnasial lärlingsutbildning ska

erbjudas på samtliga nationella yrkesprogram i staden och strävan ska vara att de ungdomar som så önskar ska erbjudas gymnasial lärlingsutbildning.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	År

NÄMNDMÅL:

1.1.2 Utbildningsnämnden upphandlar flera delar av verksamheten i konkurrens

Förväntat resultat/målbild

Ökad säkerhet och kunskap i upphandling och avtalsförvaltning av övergripande ramavtal och enheternas egna tecknade avtal.

Förvaltningen deltar i de av kommunfullmäktige beslutade centrala upphandlingarna. Stöd ges till enskilda enheter inom verksamheten i upphandlingsfrågor, avtalsuppföljning inklusive att öka nämndens avtalstrohet gentemot avtalade leverantörer.

I aktivitetsplan för upphandling i konkurrens, bilaga 24, redogörs för strategiska ställningstaganden i upphandlingsfrågor samt pågående och planerade upphandlingar inom utbildningsnämnden. Under året avslutas upphandlingar av bemaningstjänster för de pedagogiska verksamheterna samt tjänster inom skolstöd. Ramavtal beräknas träda i kraft från och med läsåret 2012/2013.

En inventering av fördelningen mellan tjänster utförda i egen regi respektive privat regi på skolenheterna inom områdena skolmåltider och lokalvård kommer att genomföras under 2012 som underlag för överväganden om fortsatt konkurrensutsättning.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Genom uppföljning på individnivå ska förvaltningen skaffa sig en bättre uppfattning om studieavbrotten inom gymnasieskolan och dess orsaker för att skapa bättre betingelser för ett förebyggande arbete som syftar till att minska studieavbrott.

Förbättrad studie- och yrkesvägledning, samverkan grund- och gymnasieskola samt utveckling av introduktionsprogrammen ska medverka till att andelen elever ökar som slutför sin utbildning med godkända resultat, så att övergången till arbetsliv och högre yrkes- eller universitetsutbildning underlättas.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
------------------	--------	-------------	--------------

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	70	öka	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

1.2.1 Utbildningsnämnden ska verka för att andelen 20-åringar med slutförd gymnasieutbildning ökar

Förväntat resultat/målbild:

Eleverna når i högre utsträckning behörighet till nationella program. För de elever som går introduktionsprogram, bidrar dessa till att färre elever hoppar av sin gymnasieutbildning. Introduktionsprogrammen är effektiva i att föra över elever till nationella program. Eleverna slutför i större utsträckning sin gymnasieutbildning.

Ett stort antal undersökningar pekar på att en icke slutförd gymnasieutbildning ofta leder till arbetslöshet och utanförskap. För att fler ungdomar ska slutföra sin gymnasieutbildning krävs en rad insatser som sammantaget bidrar till en högre måluppfyllelse. Gemensamma utvecklingsområden för grund- och gymnasieskolan är här bland annat formativ bedömning, likvärdig bedömning och betygsättning, olika bemötandefrågor, trygghet och trivsel, arbetsro på lektionerna, arbetet mot frånvaron, arbetet med elever i behov av särskilt stöd såsom åtgärdsprogram och arbetet kring nyanlända och sent anlända. Gemensamt är också ett fokus på skolor med låg måluppfyllelse. Ovanstående viktiga utvecklingsområden för målet att fler ska slutföra gymnasieutbildning beskrivs närmare på andra platser i verksamhetsplanen. Här nedan beskrivs utvecklingsområden som är mer specifika för gymnasieskolan.

Genom uppföljning på individnivå ska förvaltningen skaffa sig en bättre uppfattning om studieavbrotten inom gymnasieskolan och dess orsaker. Genom en ökad kunskap som ska återföras till skolledningarna skapas bättre betingelser för ett förebyggande arbete som syftar till att minska studieavbrotten.

I och med att det krävs synnerliga skäl för att en behörig elev ska kunna föras över till ett introduktionsprogram måste i den nya gymnasieskolan olika former av stöd till elever med studiesvårigheter på nationella program sättas in där eleven går, det vill säga inom ramen för det nationella programmet. Det kan kräva nya sätt att organisera stödet för dessa elever och utvecklingen av detta kommer att följas.

Förbättrad studie- och yrkesvägledning, samverkan grund- och gymnasieskola

En studie- och yrkesvägledning av hög kvalitet bidrar till att minska studieavbrott, program- och skolbyten. En förbättrad verksamhet förutsätter att eleverna har tillgång till utbildade studie- och yrkesvägledare, att vägledarna erhåller en god kompetensutveckling och information samt att samverkan och informationsöverföring mellan grund- och gymnasieskolan vid övergången mellan skolformer och mellan olika skolhuvudmän utvecklas.

Utvecklingen av introduktionsprogrammen

De nya introduktionsprogrammen startade höstterminen 2011. Förvaltningen kommer bland annat genom rådet för introduktionsprogrammen (IM-rådet) och rådet för Språkintröduktion att noga följa utvecklingen av verksamheten. Råden ska skapa förutsättningar för ett erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan skolorna i syfte att öka måluppfyllelsen inom introduktionsprogrammen så att fler elever blir behöriga till nationellt program. Skapandet av särskilda yrkesutbildningar inom yrkesintroduktionen, i samarbete med respektive bransch, kommer att vara en viktig fråga för de regionala programråden.

Uppföljningsansvaret

Det kommunala uppföljningsansvaret för ungdomar 16-19 år har överförs till arbetsmarknadsnämnden. Utbildningsnämnden har fortsatt ansvar för registret Walter och att vägleda ungdomar och finna lämpliga utbildningsalternativ. arbetsmarknadsförvaltningen/Jobbtorgen, utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och arbetsförmedlingen kommer att intensifiera samarbetet för att erbjuda olika insatser för målgruppen.

NÄMNDMÅL:

1.2.2 Genom att erbjuda olika utbildnings- och praktikplatser bidrar utbildningsnämnden till att fler personer kan bli anställningsbara

Förväntat resultat/målbild

Förvaltningen tar emot praktikanter från Jobbtorgen och arbetsförmedlingen på alla sina arbetsplatser.
--

Utbildningsnämnden har en hög ambition när det gäller att stadens egna skolor tar emot praktikanter från Jobbtorgen. Alla enheter ska överväga möjligheten att ta emot praktikanter.

Alla enheter ska sträva efter att ta emot ungdomar för 1-3 veckors sommarjobb. Utbildningsnämnden beräknar att 70 platser kan erbjudas år 2012.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Fortsatt stöd ska ges för skolornas pedagogiska arbete för en ökad medvetenhet hos personal och elever avseende energiförbrukning och hållbar utveckling. Utbildningsinsatser genomförs för att öka andelen ekologiska livsmedel.

Uppdraget att minska energianvändningen fortsätter.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden	År
Andel elbilar	8 %	öka	År
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Månad
Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	85 %	tas fram av nämnden	Halvår
Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	fastställs 2012	År
Elanvändning per kvadratmeter	65 kWh	76 kWh	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:
1.3.1 Utbildningsnämnden bidrar aktivt till en hållbar livsmiljö
Förväntat resultat/målbild

Skolorna har strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Hållbar utveckling

Fortsatt stöd för skolornas pedagogiska arbete för en ökad medvetenhet hos personal och elever avseende energiförbrukning och hållbar utveckling ska ges. I

detta arbete ingår bland annat att stimulera fler skolor att kvalificera sig för Grön flagg och andra liknande certifieringar.

Genom informationsinsatser kommer implementering av strategi för kost/skolmåltider att ske. Riktlinjer och stödmaterial kommer att tas fram. Fortsatta utbildningsinsatser kommer att ske för att öka medvetenheten kring ekologiska produkter i syfte att öka andelen ekologiska livsmedel. För de av stadens skolor som har upphandlad skolmåltid ställs krav på minst den andel ekologiska livsmedel som gäller som kommunfullmäktiges årsmål vid upphandlingen.

I samband med ny-, om- och tillbyggnadsprojekt inarbetas åtgärder så att till exempel sortering av matavfall möjliggörs, vilket är en värdefull resurs som kan utnyttjas för framställning av bland annat biogas.

Förvaltningen återkommer med anledning av stadens miljöprogram i samband med tertialrapport 1 2012.

Energiförbrukning

Uppdraget att minska energianvändningen fortsätter genom uppföljningar av förbrukning på skolnivå och olika stöd- och stimulansåtgärder.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

Arbetet med kulturfrågor utgår från stadens kulturplan ”Kultur i ögonhöjd”. Genom att underlätta samarbetet och kontakterna mellan förskola, skola och det fria kulturlivet får fler elever ta del av stadens kulturutbud.

Skolorna ska bedriva ett aktivt hälsoarbete. Idrottsprofileringar utvecklas vidare i Farsta i grundskolans årskurs 6-9 och i gymnasieskolan.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:**1.6.1 Utbildningsnämnden ger eleverna möjlighet att uppleva kultur och delta i idrottslivet****Förväntat resultat/målbild**

Genom samverkan med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet fungerar Kulan så att fler barn och unga i skola och förskola tar tillvara på möjligheter till kulturupplevelser.

En utökad samverkan mellan skola, stadsdelsförvaltning, idrottsförvaltning och idrottsföreningar i stadsdelen Farsta bidrar till bättre hälsa, mindre segregation, stärkta föreningsstrukturer och att fler elever väljer skolor i stadsdelen.

Arbetet med kulturfrågor utgår från stadens kulturplan "Kultur i ögonhöjd". Från 2012 övergår samordningsansvaret för portalen Kulan till utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och kulturförvaltningen fortsätter att samverka kring och utveckla Kulan. Genom att underlätta samarbetet och kontakterna mellan förskola, skola och det fria kulturlivet får fler elever ta del av stadens kulturutbud vilket är ytterligare en resurs för att berika elevernas lärmiljö. Förvaltningen ska också säkerställa att stadens grundskolor tar del av den statliga satsningen Skapande skola. Förvaltningen deltar i kulturförvaltningens arbete med att ta fram en ny biblioteksplan för staden.

I samband med Strindbergsåret 2012 kommer elever i stadens skolor att i samverkan med organisationen för litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne, ALMA, ges en gåva i form av en bok för att ytterligare stärka språk, läsande och kulturupplevelser.

Stockholmskällan ska utvecklas vidare. En ny överenskommelse om drift och utveckling tecknas mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och Stadsarkivet. Ett verktyg för kontinuerlig utvärdering av utbildningssektorns nyttjande av Stockholmskällan ska tas fram. Webbplatsen kommer att nylanseras under våren.

Fortsatt samverkan med idrottsföreningar inom Idrottslyftet sker på skolorna i Farsta.

Intentionerna är att skolorna i Farsta ska bedriva ett aktivt hälsoarbete med dagliga rörelseaktiviteter och med inriktning mot Hälsoaplomering. De tre berörda förvaltningarna planerar gemensamt för idrotts- och hälsoaktiviteter i stadsdelen. Idrottsprofileringar utvecklas vidare i grundskolans årskurs 6-9 och i gymnasieskolan.

Simundervisning

Den simundervisning eleverna får genom skolan spelar för många elever en avgörande roll för att de ska uppnå kursplanemålet om simkunnighet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

Nya strategier, riktlinjer och stödmaterial för säkerhetsarbetet ska implementeras, till stöd för skolor och central förvaltning i det lokala säkerhetsarbetet.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	År
Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	1 st	47 st	År

NÄMNDMÅL:**1.7.1 Utbildningsnämnden bidrar till en säker och trygg verksamhet****Förväntat resultat/målbild**

Organisationen av förebyggande säkerhetsarbete och krishantering är sådan att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del av skolans ordinarie verksamhet med ständiga förbättringsåtgärder och syftar till att garantera en säker arbetsmiljö för barn, elever och personal samt till ökad trygghet.

Den centrala krisledningen förändras så att den ger bättre förutsättningar för en sammanhållen ledning i samverkan med olika aktörer i och utanför utbildningsförvaltningen. Under 2012 kommer en övning att genomföras med den centrala krisledningen.

Under 2012 ska nya strategier, riktlinjer och stödmaterial för säkerhetsarbetet implementeras. De ska vara ett stöd till skolor och central förvaltning i det lokala säkerhetsarbetet. Den lokala förankringen och materialanpassningen är avgörande för att arbetet ska kunna fungera.

I det förebyggande säkerhetsarbetet är incidentrapporteringen i RISK grundläggande. Under 2012 kommer utbildnings- och informationsinsatser att genomföras för att öka medvetenheten om vikten av att rapportera samtliga incidenter. Kostnader för skador såväl som skadeförebyggande åtgärder ska redovisas.

Det systematiska brandskyddsarbete (SBA) på skolorna ska följas upp och utvecklas med utgångspunkt i det arbete som genomförts tillsammans med brandförsvaret.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Barn och ungdomar och vuxna har rätt till utbildning av sådan kvalitet att de får likvärdiga förutsättningar att nå utbildningens mål. Alla barn och elever ska få möjlighet att utvecklas så långt som möjligt, utifrån sina egna förutsättningar.

På Jämför Service publiceras aktuell och värdeneutral information om stadens skolor och förskolor, oavsett huvudman. E-tjänsten för skolval ska utvecklas.

Genom en tydlig koppling mellan godkännande av tillståndsansökningar och tillsyn av fristående förskolor samt förskoleinspektion främjas en likvärdig utbildning av god kvalitet i stadens förskolor oavsett huvudman.

Rutiner för insyn i fristående grund- och gymnasieskolor i syfte att ta till vara medborgarnas intresse kommer att tas fram.

Kvaliteten i skolpliktsbevakningen ska öka för att säkerställa att alla elever får den utbildning de har rätt till.

Arbetsområden och insatser för utveckling anges under respektive nämndmål. Verksamhetsplanen innehåller ett stort antal arbetsuppgifter som nämnd och förvaltning har att planera, genomföra och följa upp. Dessa frågor berör i huvudsak

- det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet
  - tydliga uppdrag till skolans chefer att utveckla arbetsorganisation och undervisning utifrån forskning och beprövad erfarenhet
  - uppföljning och dialoger utifrån olika underlag som statistik, rapporter och resultatsammanställningar
- det pedagogiska arbetet i skolor med låg måluppfyllelse
  - tillhandahålla resurser och strategiskt stöd, både generella insatser i implementeringen av reformer och riktade insatser utifrån behovsanalys
- det framtida behovet av personal- och kompetens
  - rekrytering, karriärvägar och tjänster
- organisationsutveckling
  - ledarskap
  - organisera skolor i bärkraftiga enheter med en ledningsorganisation som möjliggör en nära ledning av den pedagogiska verksamheten och med en effektiv administrativ stödfunktion
  - skol- och lokalorganisation anpassad efter elevantalsförändringar

Kunskap, bildning och stimulerande studiemiljöer ska prägla stadens skolor. Genom noggrann uppföljning och en bra undervisning ska kunskapsnivåerna höjas. Arbetet i stadens skolor ska fokusera på att utveckling av undervisnings- och lärandeprocesser i skolan sker och att ett mer vetenskapligt förhållningssätt utvecklas på samtliga nivåer. Utveckling av analys och bedömning av resultat ska fortsätta. Kopplingen mellan mål, resultat och insatta resurser ur olika perspektiv ska tydliggöras i alla skolformer. Alla nivåer bör förbättra sin förmåga att följa sina processer för att kunna göra en kvalitativ analys av om valda insatser/processer ger framgångsrika resultat eller inte.

För att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen krävs tydliga och riktade insatser. Satsningar ska göras för att attrahera nya medarbetare med efterfrågad kompetens samtidigt som medarbetares nuvarande kompetenser kartläggs och utifrån organisationens behov erbjuds medarbetare nödvändig kompetensutveckling för att svara mot skärpta krav i skollag och förordningar.

För att öka forskningsanknytningen och bidra till skolans utveckling ges fler lärare och rektorer möjlighet att studera på avancerad nivå genom magisterprogram och forskarskolor.

Det strategiska hälsoarbetet bedrivs med fokus på förebyggande åtgärder och tidiga insatser samt fortsatt arbete med långtidssjukskrivna medarbetare.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald

På Jämför Service publiceras aktuell och värdeneutral information om stadens skolor och förskolor, oavsett huvudman. Informationen om utbildningsnämndens verksamheter och tjänster ska utvecklas och ses över utifrån ett medborgarperspektiv.

Förskolekön och dess regelverk ska utredas. För att kunna underlätta för vårdnadshavare vid val av förskola, ska de hinder som finns för fristående förskolors deltagande i den gemensamma kön definieras.

Utvecklingen av e-tjänsten för skolval fortsätter för att omfatta fler årskurser och ett ökat deltagande av fristående verksamheter inom grundskolan.

Genom en tydlig koppling mellan godkännande av tillståndsansökningar och tillsyn av fristående förskolor samt förskoleinspektion främjar förvaltningen en likvärdig utbildning av god kvalitet i stadens förskolor oavsett huvudman. Genom samverkan med de fristående verksamheterna och erbjudanden om olika former av stöd för verksamhetsutveckling bidrar staden till en högre måluppfyllelse.

En särskild satsning görs på det kommunala myndighetsuppdraget att genomföra tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt av fristående fritidshem som inte är kopplade till en skola.

Kvaliteten i skolpliktsbevakningen ska öka för att säkerställa att alla elever får den utbildning de har rätt till.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola	85 %	öka	År

Tillhandahållaruppdraget

Oberoende av vilken skola eleverna väljer ska de få möjlighet att nå kunskapsmålen och få tillgång till en allsidig demokratisk och medborgerlig fostran. Utbildning i världsklass leder till elever i världsklass som växer med kunskap och har lust till fortsatt sökande efter bildning livet igenom.

Det finns ett stort och brett utbud av skolor för stadens invånare att välja bland. Lika naturligt som friheten att välja förskola eller skola ska det vara att alla skolor, offentliga såväl som fristående, lever upp till högt ställda kvalitetskrav. För att kunna göra ett välgrundat val utifrån den enskilde individens förutsättningar och behov krävs det kunskap om skolornas kvalitet och resultat. Det är stadens ansvar att ge medborgarna tillgång till korrekt och aktuell information om vad som kännetecknar varje skola och kunna jämföra skolor med varandra.

Skolreformerna ställer höga krav på skolhuvudmännen att ansvara för att utbildningarna håller hög kvalitet och att de är likvärdiga oberoende av huvudman. Barn och ungdomar och vuxna har rätt till utbildning av sådan kvalitet att de får likvärdiga förutsättningar att nå utbildningens mål. I skollagen slås även fast att alla barn och elever ska få möjlighet att utvecklas så långt som möjligt, utifrån sina egna förutsättningar.

Stockholm ska ha en skola i världsklass, en skola där varje elev möts av höga förväntningar, ges möjlighet att utveckla hela sin potential och får det stöd som krävs för att nå såväl de nationella målen som sina egna mål. Kunskap, bildning och lust att lära ska stå i centrum. De elever som har svårt att nå målen ska tidigt uppmärksammas och erbjudas det stöd som behövs. Skolan ska vara en plats där elever och lärare känner den trygghet och studiero som krävs för att de ska lyckas. Dessa förväntningar gäller alla skolor, fristående lika väl som kommunala.

Stärka ytterstaden

Skolorna i Stockholm har olikartade förutsättningar på grund av socioekonomiska förhållanden. Stadens resursfördelningssystem fungerar kompensatoriskt i detta

avseende. I den uppföljande och stödjande verksamheten differentieras insatser med utgångspunkt i skolornas resultat.

Inom ramen för vision Järva 2030 och Söderortsvisionen genomförs en rad åtgärder för att motverka segregation och höja utbildningsresultaten. Denna satsning på ytterstadsområdena fortsätter och innebär bland annat samverkan med andra aktörer såsom företagare, bostadsförvaltare och föreningsliv.

Implementeringen av den framtagna strategin för Järva och Söderort fortsätter. Syftet är på att på sikt lyfta kunskapsresultaten i de skolor som har låg målpuff-fyllelse. Målet är att ytterstadsskolornas attraktionskraft ska öka. En delrapport om resultatet kommer efter läsårets slut och är klar hösten 2012.

Farsta Modellområde avslutas 2012. Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningen i Farsta och berörda landstingsverksamheter i Farsta samverkar för att alla barn och ungdomar som behöver extra stöd och hjälp ska få det snabbt och effektivt. Hemsida som har producerats och som riktar sig till alla föräldrar i Farstaområdet för lättillgänglig information av de insatser som finns för barn och unga ska göras känd.

Arbetet med idrotts- och hälsoprofil i Farsta ligger inom ramen för Söderortsvisionen och där finns visionen om Farsta som Stockholms idrottsnav. Genom ett nära samarbete mellan staden, skolorna och föreningar ska breda satsningar på ungdomsverksamhet med idrott och hälsa planeras och genomföras under 2012.

NÄMNDMÅL:

2.1.1 Utbildningsnämnden ger goda förutsättningar för vårdnadshavares och elevers val av förskola och skola.

Förväntat resultat/målbild

Stockholmarna ges via Jämför Service en korrekt, kvalitetssäkrad och värdeneutral information om samtliga förskolor och skolor. De jämförelser som görs är relevanta, rättvisande och tar hänsyn till verksamheternas olika förutsättningar.

För att förenkla för vårdnadshavare, elever och skolor är e-tjänsten för skolval utbyggd till att omfatta alla skolval. Så många fristående förskolor och skolor som möjligt deltar i förskolekön och skolvalet.

Utifrån information och vägledning av hög kvalitet kommer flertalet barn och elever in på sitt förstahandsval (gäller alla val: förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola). Detta resulterar i färre skolbyten, färre programbyten och färre avhopp från gymnasieskolan.

Information till brukare

På Jämför Service publiceras aktuell och värdeneutral information om stadens skolor och förskolor, oavsett huvudman. Informationen om utbildningsnämndens verksamheter och tjänster ska utvecklas och ses över utifrån ett medborgarperspektiv. Innehållet ska i möjligaste mån göras tillgängliga för exempelvis personer med annat modersmål, minoritetsspråk och funktionshinder.

Utbildningsförvaltningen säkerställer att informationen om skolor i Jämför Service presenteras i sådan form att den kan återanvändas av privatpersoner eller företag på en informationsmarknad, i enlighet med stadens Handlingsplan för öppen data.

Samverkan med Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) och stadsledningskontoret (SLK) fortsätter för att skapa en gemensam plattform för jämförelse av kvalitet i Stockholms läns gymnasieskolor.

I samverkan med SLK ska förändringar av förskolekön och dess regelverk utredas.

För att kunna underlätta för vårdnadshavare vid val av förskola, genomförs en probleminventering som ska definiera vilka hinder som finns för fristående förskolors deltagande i den gemensamma kön.

Utvecklingen av e-tjänsten för skolval fortsätter för att omfatta fler årskurser och ett ökat deltagande av fristående verksamheter inom grundskolan.

NÄMNDMÅL:

2.1.2 Utbildningsnämnden verkar för att alla barn och elever erbjuds verksamheter av god kvalitet oavsett anordnare

Förväntat resultat/målbild

Stockholms barn får en förskoleverksamhet av god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument. Stockholms elever får sin skolgång i en verksamhet av god kvalitet som utvecklas mot en allt högre måluppfyllelse och som genomförs i enlighet med tillämpliga styrdokument.

Förskola

En god samverkan mellan förvaltning och fristående anordnare ska utvecklas. Genom en tydlig koppling mellan godkännande av tillståndsansökningar och tillsyn av fristående förskolor samt förskoleinspektion främjar förvaltningen en likvärdig utbildning av god kvalitet i stadens förskolor oavsett huvudman. Genom samverkan med de fristående verksamheterna och erbjudanden om olika former av stöd för verksamhetsutveckling bidrar staden till en högre måluppfyllelse.

Under 2012 görs en särskild satsning på det kommunala myndighetsuppdraget att genomföra tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt av

fristående fritidshem som inte är kopplade till en skola. Omfattningen av tillsynsverksamheten är ungefär tredubblad jämfört med de senast föregående åren. Under de senaste åren har nästan ingen tillsyn av enheter för pedagogisk omsorg/familjedaghem genomförts. Under 2012 kommer huvuddelen av dessa enheter att omfattas av tillsynsinsatser. Tillsynen kommer att i ökad utsträckning utformas i enlighet med en risk- och väsentlighetsanalys. Syftet med tillsynen är att kontrollera att de fristående verksamheterna uppfyller lagstiftningens krav och strävar mot läroplanernas mål med godtagbar kvalitet. Tillsynen utförs primärt genom inspektion i kombination med beslut om eventuella anmärkningar och förelägganden samt vid behov genom förberedande av utbildningsnämndens beslut om återkallande av godkännande. En genomlysning av öppettider i fristående förskolor är påbörjad och kommer att slutföras inom den förstärkta tillsynen 2012. En del av tillsynen är en förstärkt och systematiserad hantering av klagomål rörande fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt fristående fritidshem som inte är kopplade till en skola. Tillsyn kommer att genomföras på varje enhet minst en gång vart fjärde år.

Åtgärder till följd av Skolinspektionens tillsyn inom förskoleverksamheten

Inom ramen för tillsynsverksamheten inom förskola följs efterlevnaden av Lagen om registerkontroll upp.

Förskoleplan

Under 2012 ska Stockholms stads förskoleplan revideras i bred samverkan med nämnder och medborgare.

Skola

Inspektionsverksamheten i dess nuvarande form upphör och ersätts av extern utvärdering. Verksamheten riktas mot både kommunala och fristående skolor och fritidshem. Den syftar till att genom utvärdering av skolornas kvalitet ge skolledare underlag och stöd i arbetet med att öka kvalitet och måluppfyllelse i skolan.

Rutiner för insyn i fristående grund- och gymnasieskolor i syfte att ta till vara medborgarnas intresse kommer att tas fram. Under året inrättas ett branschråd även för grundskolan.

Utbildningsnämnden föreslås ge förvaltningen i uppdrag att utreda skolpliktsbevakningen. Målet är att öka kvaliteten i skolpliktsbevakningen för att säkerställa att alla elever får den utbildning de har rätt till.

En kartläggning av romska barns skolsituation genomförs.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas**

Kunskap, bildning och stimulerande studiemiljöer ska prägla stadens skolor. Genom noggrann uppföljning och en bra undervisning ska kunskapsnivåerna höjas.

Den främsta åtgärden för att bidra till elevernas lärande och utveckling är de tiotusentals undervisningstimmar som bedrivs på skolorna varje dag.

Arbetsområden och insatser för en ytterligare ökad måluppfyllelse, utöver skolornas ordinarie verksamhet, som beskrivs i avsnittet är bland annat

- utvecklad insyn och kommunikation med fristående verksamheter via branschråd och andra regelbundna möten
- utveckling av analys och bedömning, tydlig koppling mellan mål, resultat och insatta resurser
- lyfta skolor med låg måluppfyllelse, sprida goda exempel avseende skolor som trots sina förutsättningar når goda resultat.
- försöksverksamhet där lärare vid annan skola rättar avidentifierade nationella prov
- utveckling av resultatdialoger på och mellan alla nivåer
- ökad samverkan kring FoU-frågorna och forskningssamverkan med högskola/universitet
- fler lärare/skolledare med examen på avancerad nivå, uppdrag som utvecklingslärare
- utveckla strategier för särskilt begåvade elever
- förbättra skolsituationen/undervisningen för nyanlända/sent anlända
- matematiktest i gymnasiet i full skala
- samla lärarresurser inom naturvetenskap och teknik för utvecklingsstöd till skolorna
- pågående satsningar på läs- och språkutveckling fortsätter
- coacher erbjuds lärare/skolledare som stöd i det lokala utvecklingsarbetet
- säkerställa och utveckla studie- och yrkesvägledningsfunktionen
- tydliga krav på ledning, ansvar och uppdrag avseende elevhälsoarbetet utifrån kvalitetsprogrammet för elevhälsoarbetet
- ingen elev ska placeras (HVB) utan att elevens skolgång är säkrad
- ökad samverkan och samlad kompetens rörande mottagande av nyanlända och sent anlända elever
- särskilt följa skolornas arbete med ”Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning” och nya rutiner för uppföljning elever med funktionsnedsättning
- anpassning och implementering av ny it-strategi
- utvecklingsplan för fritidshemmen
- undersöka möjligheten utöka antalet platser vid stadens attraktiva gymnasieskolor

- implementering av de gemensamma riktlinjerna för trygghet och studiero
- elevernas ansvar och inflytande är viktigt perspektiv i det fortsatta implementeringsarbetet av Lgr11 och Gy 2011.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel behöriga lärare i grundskolan	84 %	Öka	År
Andel elever i skolundersökningen i årskurs 8 som är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan	87 %	Öka	År
Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	79 %	Öka	År
Andel elever som har klarat samtliga delprov i matematik på de nationella proven i årskurs 3	78 %	fastställs 2012	År
Andel elever som har klarat samtliga delprov i svenska på de nationella proven i årskurs 3	81 %	fastställs 2012	År
Andel elever som läser med flyt i årskurs 3	77 %	Öka	År
Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 6	82 %	Öka	År
Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 9	89 %	Öka	År
Andel elever som är behöriga till nationella program	89 %	Öka	År
Ogiltig frånvaro i grundskolan	2,5 %	Minska	År
Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	85 %	Öka	År
Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet	94 %	Öka	År
Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet	96 %	Öka	År
Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-programmet)	70 %	Öka	År
Andel gymnasieelever som fullföljt utbildningen inom fyra år	84 %	Öka	År
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och ro i skolan	60 %	Öka	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	92 %	Öka	År
Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	5 %	Minska	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången mellan förskola och skola	2012-01-01	2012-12-31
En omfattande satsning inom matematik, naturvetenskap och teknik genomförs i grund- och gymnasieskolan	2011-01-01	2014-10-31
Erbjuda lärare möjlighet till kompetensutveckling samt skapa nya karriärvägar för lärare genom karriärtjänst och forskning	2011-01-01	2014-12-31
Förbättra tillsyn och kontroll av enskilt driven verksamhet genom ett tätare tidsintervall samt utifrån en samlad risk- och väsentlighetsanalys	2012-01-01	2014-12-31
Lässatsningen fortsätter i år 0-6 i grundskolan	2011-01-01	2014-12-31
Säkerställa rutiner och arbete för att se till att eleverna fullgör sin skolplikt	2012-01-01	2014-12-31
Ta fram en handlingsplan för fritidshem med inriktning på högre andel pedagogiskt utbildad personal	2012-01-01	2012-06-30
Ta fram en utvecklingsplan för fritidshem med inriktning på mer pedagogiskt innehåll samt större tillgång/högre användningsgrad av it	2012-01-01	2012-06-30
Ta fram förslag på kriterier och metoder för att värdera och premiera skickliga lärare	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram rutiner för att säkerställa att alla elever som är folkbokförda i kommunen får en skolplacering	2012-01-01	2014-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ska i samråd ta fram förslag på kriterier och metoder för att värdera och premiera duktiga lärare. Förslaget bör prövas och utvärderas i samband med kommande löneöversyn	2012-01-01	2012-12-31
Utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ska i samråd undersöka möjligheterna för månadsvis avläsning för grundskolan	2012-01-01	2012-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en granskning av placerade barns skolsituation	2012-01-01	2012-12-31
Utreda möjligheten till en central satsning på "elevhälsa på nätet"	2012-01-01	2012-12-31
Utveckla metoder för att öka kunskapen om den totala frånvarosituationen	2012-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden får i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa att de elever som påbörjar gymnasiestudier även fullföljer dessa	2012-01-01	2012-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar ska följas upp	2012-01-01	2012-12-31
Tillgången till anpassat undervisningsmaterial för elever med funktionsnedsättning ska ses över. Undervisningsmaterialet ska levereras i tid.	2012-01-01	2012-12-31
Tillgängligheten på webben för elever och vårdnadshavare med funktionsnedsättningar ska ses över	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

2.2.1 Utbildningsnämnden ska följa upp resultaten för de fristående skolorna i staden.

Förväntat resultat/målbild:

Förvaltningen utvecklar stadens insyn i de fristående skolorna genom en förbättrad kommunikation med verksamheterna genom olika mötesformer och informationsinsatser. Genom att samla in och redovisa befintlig statistik

för de fristående skolorna kan både informationen i Jämför service och information till nämndens politiker förbättras.

Genom en utvecklad insyn och kommunikation, via bland annat branschråd och andra regelbundna möten, förbättras stadens möjligheter att bidra till en värdeneutral och utvecklad information till medborgarna.

Då staden inte har möjlighet att styra de fristående verksamheterna genom indikatorer är det i huvudsak olika nyckeltal som kommer till användning i uppföljningen av resultaten.

NÄMNDMÅL:

2.2.2 Samtliga elever i stadens kommunala skolor ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt utifrån läroplansmålen

Förväntat resultat/målbild:

Lärare har höga förväntningar på eleverna, utgår alltid från läroplanens mål och kunskapskrav och arbetar utifrån beprövad erfarenhet eller vetenskaplig grund. Lärarna planerar gemensamt och eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Återkopplingen till eleverna är en central del i undervisningen. Bedömning i formativt syfte används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen.

Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Kunskap, bildning och stimulerande studiemiljöer ska präglade stadens skolor. Genom noggrann uppföljning och en bra undervisning ska kunskapsnivåerna höjas. De beskrivna förväntningarna i målbilderna kan mätas/följas upp genom indikatorerna. Dessa är enbart kopplade till skolor i egen regi. Alla skolor i staden, kommunala såväl som fristående, ska dock leva upp till högt ställda kvalitetskrav.

När årsmål sätts för indikatorer anges ett realistiskt mål för året, sett till föregående års resultat och verksamheternas förutsättningar. Ambitionen är att resultaten förbättras varje år och genom att variationerna mellan olika skolor blir tydlig kan adekvata åtgärder sättas in. En självklar utgångspunkt är att alla elever ska ges förutsättningar att uppfylla hela sin potential, det vill säga att alla elever ska nå målen i samtliga ämnen och att betyget godkänt inte är slutmålet.

Arbetet i stadens skolor ska fokusera på att utveckling av undervisnings- och lärandeprocesser i skolan sker och att ett mer vetenskapligt förhållningssätt utvecklas på samtliga nivåer. Utveckling av analys och bedömning av resultat ska fortsätta. Kopplingen mellan mål, resultat och insatta resurser ur olika perspektiv ska tydliggöras i alla skolformer. Alla nivåer bör förbättra sin förmåga att följa sina processer för att kunna göra en kvalitativ analys av om valda insatser/processer ger framgångsrika resultat eller inte.

Det matematiktest som utarbetats och prövats under 2011 vid ett antal gymnasieskolor ska under 2012 genomföras av alla elever i stadens gymnasieskolor och testet ska även erbjudas de fristående gymnasieskolorna. Matematiklärarna i gymnasieskolan får på detta sätt ett underlag för hur matematikundervisningen bör läggas upp och resultaten ska även återkopplas till elevernas grundskola, oavsett anordnare.

Insatserna för att skapa en mer likvärdig bedömning av elevernas kunskaper fortsätter. I skolplanen för Stockholms stad sägs att samtliga elever i Stockholms stads skolor ska delta i nationella prov. De nationella ämnesproven ska rättas av en annan lärare än den som sätter elevens betyg. Utbildningsförvaltningen ska under året ta tillvara på de erfarenheter som görs i den försöksverksamhet som ska bedrivas våren 2012, där skolor byter oidentifierade prov med varandra i syfte att åstadkomma en mer likvärdig bedömning.

De skolor som under en längre period visat på stora avvikelser mellan elevers förväntade och faktiska resultat på gymnasieskolan i stadens egen uppföljning ska följas upp. Detta analyseras tillsammans med Skolverkets uppföljning av förhållandet mellan resultat på nationella ämnesprov och slutbetyg. I arbetet kommer också det nya matematikprovet i gymnasieskolans första år att användas.

Skrivelse 2011-05-23 (bilaga 29 a) till utbildningsnämnden om rättning av nationella prov från Lotta Edholm (FP), Johanna Sjö (M), Helen Törnqvist (C) och Erika Svanström (KD) anses besvarad i och med det ovanstående.

Den centrala förvaltningen fortsätter att utveckla övergripande analysmetoder för att kunna följa skolors verksamhet över tid, liksom att sätta in adekvata åtgärder för att stödja och stimulera skolor utifrån var de befinner sig i sin utveckling.

Arbetet med resultatdialoger på alla nivåer ska utveckla. Dialogerna ska utformas så att de både stödjer, utmanar och tydliggör uppdraget. I de dialoger grundskolecheferna/gymnasiecheferna har med skolornas ledningsgrupper ska fokus ligga på hur ett gott ledarskap kan skapa förutsättningar för undervisning och elevernas lärande. Rektors ansvar och betydelse för skolans arbete mot målen ska poängteras. Genom att efterfråga skolornas systematiserade resultatredovisningar och analysen av dem kommer fokus att hamna på skollidningens ansvar för att eleverna får förutsättningar att lyckas. I samband med resultatdialoger ska skolor

med ett utvecklat kvalitetsarbete uppmanas att anmäla sig till stadens kvalitetsutmärkelse.

Skola på vetenskaplig grund

Den nya skollagen tydliggör att skolan ska vila på vetenskaplig grund. Kunskap om aktuell forskning om vad det är som påverkar resultaten i förskola och skola och framförallt vilka kompetenser och förmågor en framgångsrik lärare har behöver synliggöras. Den centrala förvaltningen kommer att verka för en ökad medvetenhet om och nyttjande av aktuell skolforskning som grund för skolans arbete på olika nivåer. Detta sker exempelvis via pedagogstockholm, språkforskningsinstitutet och i resultatdialogerna. Samarbete med andra kommuner och intressenter kring FoU-frågorna ska öka.

Genom att stärka skolledares och lärares kompetens att identifiera viktiga forskningsområden kan samverkan med högskolor och universitet i länet, nationellt och internationellt leda till att dessa blir intresserade att forska om de områden som identifierats.

Satsningarna på att fler förskollärare, lärare och skolledare får examen på avancerad nivå, både magister-, masters- och forskarnivå fortsätter. Skolorna ska utnyttja denna kompetens. Skolorna ska ha utvecklingslärare som en naturlig del i sin arbetsorganisation. Ett långsiktigt mål är att varje skola anställer minst en lektor.

Forskningen om vilka framgångsfaktorer som påverkar en skolas resultat pekar på vikten av den enskilda lärarens insats. I den sammanfattande forskningsöversikten ”Synligt lärande” (Sveriges kommuner och landsting, SKL, 2011) finns tydliga exempel på vad som påverkar elevers studieresultat. Rektorer ska stödjas i att använda denna kunskap för att tillsammans med alla lärare reflektera över undervisningen.

Reformarbetet

Implementeringsarbetet med ny skollag och nya samlade läroplaner för samtliga skolformer fortsätter under 2012. Den centrala förvaltningen kommer att aktivt medverka i implementeringsprocessen och följa de egna skolornas lokala arbete. Elevers lärande, utveckling av undervisningens innehåll och bedömningen av elevers lärande kommer under hela implementeringsprocessen att vara i fokus. Inom ramen för detta arbete ska särskolans kunskapsuppdrag utvecklas och stärkas. Arbetet med de nya styrdokumenterna ska aktivt kopplas till övriga utvecklingsåtgärder. Särskilt viktigt är att arbetet med bedömning och betyg integreras i reformarbetet.

Stockholms stads skolplan ska revideras under 2012.

Skolorganisation

Flera av de skolreformerna påverkar vilken skolorganisation som över tid är den mest lämpliga. Lärarutbildningen inriktas på lärare med behörighet för respektive stadium – F-3, 4-6, 7-9 - i grundskolan. Kursplanerna är uppdelade stadievis. De nationella proven genomförs i slutet av respektive stadium. Betygssättning sker i årskurserna 6 till 9. Det finns goda skäl till att skolor som har ansvar för undervisningen också har ansvar för att genomföra nationella prov och för att sätta betyg. Det talar för att skolorganisationen över tid bör anpassas till grundskolans stadier. De närmaste åren kommer de demografiska förändringarna att styra skolorganisationen på många ställen i staden. Det gäller att praktiskt klara av att ta emot stora årskullar och hitta lösningar att lotsa dessa genom grundskolan.

Utvecklingsatsningar

Strategier för högre målpuppfyllelse

Den framtagna strategin för Järva och Söderort ska fortsatt utgöra utgångspunkt för att på sikt lyfta kunskapsresultaten i de skolor som har låg målpuppfyllelse.

Förvaltningen avser även att fördjupa sin analys för att hitta skolor som trots sina förutsättningar når bättre resultat. En identifiering av deras strategier ska göras för att dessa ska kunna användas av andra skolor.

Kompetens ska byggas upp så att skolorna ska kunna identifiera särskilt begåvade elever och hitta lärstrategier för att möta dessa elevers behov.

I samverkan ska kompetens byggas upp för att förbättra skolsituationen och undervisningen för nyanlända och sent anlända elever.

Sommarundervisningen/sommarskola inom grund- och gymnasieskolan fortsätter även under 2012. En försöksverksamhet med lördagsundervisning för gymnasieelever som inte nått målen ska under 2012 starta vid en gymnasieskola.

Gymnasieskolans preparandutbildning bedrivs även fortsättningsvis på några grundskolor. Det kompletterar den möjlighet som finns att inom grundskolans ram gå om en årskurs.

Matematik

Fortsatt arbete och särskilda satsningar kommer under året att genomföras inom matematik. En ny utvecklingsplan med en tydlig FoU-profil tas fram i samverkan med Nationellt Centrum för Matematik (NCM) med flera. De skolor som i resultatdialogerna visat sig behöva utveckla verksamheten inom detta område kommer att få stöd i att fördjupa sin analys. Utifrån den analysen riktas stöd till respektive verksamhet. De nationella satsningarna inom matematik som aviserats ska samordnas så att de används på ett optimalt sätt.

Stockholm deltar i EU-projektet "E-math: Improving Competence in Mathematics using New Teaching Methods and ICT". Projektet styrs från Åbos utbildningsförvaltning och övriga samarbetspartners är Tallin, Åbo akademi, Åbo universitet och Åland.

Naturvetenskap och teknik

Arbetet för att forskningsanknyta och samla olika lärresurser inom naturvetenskap och teknik fortsätter, så att de på bästa sätt kan användas för att stödja utvecklingen i stadens skolor och bidra till elevernas intresse för dessa ämnen och öka målpuppfyllelsen.

Den tekniskt/naturvetenskapliga utbildningen i stadens gymnasieskolor ska stärkas genom att en gymnasieskola, Bromma gymnasium, från och med höstterminen 2012 kommer att delta i försöksverksamheten med ett fjärde tekniskt år, den så kallade gymnasieingenjörsutbildningen. Genom projektet ”Stockholm Science & Innovation School Kista” kommer ett nytt teknikprogram i samarbete med bland annat Järvalyftet, företagen i Kista Science City, KTH och Stockholms universitet att starta höstterminen 2013. Skolan, som knyts till Kista gymnasium, får en entreprenörprofil med IKT-inriktning.

Läs- och språkutveckling

De pågående satsningarna på läs- och språkutveckling inom grundskolan fortsätter. Insatserna som erbjuds av flera avdelningar inom förvaltningen, samlas och kopplas till respektive skolas förutsättningar och behov, såsom det redovisas i skolornas resultatuppföljning och i resultatdialoger. FoU-kopplingen säkerställs.

Lärocoacher

Lärocoacher och coachning till skolledare erbjuds till grundskolor och grundsärskolor som stöd för det lokala skolutvecklingsarbetet.

Genus och jämställdhet

Verksamhetsdata i LIS som redovisas uppdelat på kön för att synliggöra könsrelaterade resultat skillnader ska analyseras och sedan leda till att åtaganden utformas för att öka elevernas målpåfyllelse.

Utveckling av språkval

Eleverna vid ett antal gymnasieskolor kan idag välja kinesiska som språkval. Det ökade elevintresset är en effekt av Kinas växande betydelse på en rad områden. Andra länder/regioner med en växande betydelse ekonomiskt och internationellt eller som är föremål för ett växande intresse är det portugisisktalande Brasilien, de arabisktalande regionerna och Ryssland. Möjligheterna ska undersökas för ytterligare skolor att erbjuda kinesiska och ryska som språkval och att portugisiska och/eller arabiska kan erbjudas som språkval vid någon eller några gymnasieskolor.

Studie- och yrkesvägledning

Arbetet med att utveckla skolformsövergripande nätverk gällande studie- och yrkesvägledning fortsätter. Arbetet för att säkerställa och utveckla den lokala studie- och yrkesvägledningens funktionen intensifieras liksom samverkan mellan skola och arbetsliv. En analys av kompetensutvecklingsbehovet kommer att göras.

Elevhälsa

Utbildningsnämndens kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet inklusive den specialpedagogiska verksamheten i Stockholms skolor avser att säkra elevers rätt till stöd och bidra till alla elevers rätt till en likvärdig utbildning. Tydliga krav

ställs på hur elevhälsoarbetet ska ledas samt på ansvar och uppdrag, utifrån lag och förordning, för såväl rektor som elevhälsans yrkesprofessioner och övrig personal i skolan. Det är viktigt att skolans insatser inom elevhälsoområdet genomförs skyndsamt.

Som ett led i kvalitetsutvecklingen kommer arbete att bedrivas för att sprida de erfarenheter och resultat som den årliga elevhälsorapporten omfattar, så att skolorna kan använda detta material i framtagandet av sina lokala arbetsplaner. Även fristående skolor kommer att erbjudas att ingå i den granskning som ingår i de områden som redovisas i elevhälsorapporten. Detta inleds med att ett insynsarbete påbörjas i stadens fristående skolors elevhälsa.

Regeringen har aviserat ett tillfälligt riktat statsbidrag under åren 2012 och 2013 till landets skolhuvudmän för att möjliggöra en förstärkning av elevhälsan. Den största delen av satsningen är ett statsbidrag kommuner och skolhuvudmän kan söka för att anställa fler skolläkare, skolsköterskor, skolkuratorer, skolpsykologer, speciallärare och specialpedagoger. Statsbidraget är 250 000 kronor per heltidstjänst och år under maximalt två år. Statsbidraget avser också fortbildning för personal inom elevhälsan. Ansökan om statsbidrag förbereds.

Ungdomsmottagningen bör samverka nära med andra liknande mottagningar i staden. Avtal med landstinget tecknas tillsammans med stadens övriga ungdomsmottagningar.

En central satsning på *Elevhälsa på nätet* inom ramen för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande uppdrag ska utredas

Arbete med att tillgängliggöra journaler genom en e-tjänst avslutas.

Elever i behov av särskilt stöd

Enligt skollagen ska alla elever i skolan få stimulans att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Skolan har dock ett särskilt ansvar för elever i behov av särskilt stöd. Den nya skollagen stärker elevers rätt till ett åtgärdsprogram. För att stärka kompetensen om elever i behov av särskilt stöd kommer riktlinjer och stödmaterial att uppdateras och förtydligas.

I likhet med den vägledning/”sluss” som finns för gymnasieelever för att hitta rätt utbildning/skola – oavsett driftsform - finns samma behov för grundskolans elever/vårdnadshavare. Detta gäller framförallt elever i behov av särskilt stöd. Hur detta behov tillgodoses ska utredas.

Inkluderande arbetsätt

För att kunna möta alla elever utifrån deras förutsättningar fortsätter arbetet med inkludering som utgångspunkt för hur skolor utvecklar förhållningssätt och

arbetsmetoder för hur undervisningen läggs upp och genomförs. Ett inkluderande arbetssätt ställer stora krav på att skolorna har rätt kompetens och strategier för att anpassa lärandemiljön utifrån alla i elevgruppen.

Utbildning i inkluderande förhållnings- och arbetssätt har under tre år genomförts på Harvard Graduate School of Education med grupper av skolledare och lärare på grund- och gymnasieskolan. Även under kommande två läsår genomförs utbildningen.

Åtgärdsprogram

I och med den nya skollagen kan betydligt fler beslut överklagas, bland annat beslut om upprättande av, och innehåll i, åtgärdsprogram samt rektors beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorer ska ges utbildning och stöd så att de kan fatta välgrundade beslut. Rektorer ska också ges mer juridiskt stöd. Den särskilda satsningen på kompetensutveckling för skolornas speciallärare/specialpedagoger när det gäller åtgärdsprogram och elevdokumentation fortlöper fram till och med våren 2012. Den centrala förvaltningen kommer därefter att ge konsultativt stöd till de rektorer som behöver hjälp i sina bedömningar och sitt beslutsfattande om vad som är särskilt stöd och att utfärda åtgärdsprogram.

Elever med funktionsnedsättning

Samarbetet med Specialpedagogiska skolmyndigheten kommer att intensifieras, detta bland annat för att säkerställa att skolorna får den kompetens som är nödvändig för att se till att elever med funktionsnedsättningar får sina behov tillgodosedda enligt lagstiftning/regelverk, Stockholms stads *Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016*, utbildningsnämndens riktlinjer och stödmaterial för elever i behov av särskilt stöd och kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet. Skolornas arbete med aktuella mål i *Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning* kommer att följas.

Initiativ tas under året till samverkan med stadsdelsnämnder och Stockholms läns landsting i syfte att i Västerort inrätta en språkförskola för barn med grava språkstörningar.

Projektet Hugis, som syftar till att förbättra måluppfyllelsen för gymnasieelever med hörselskada/dövhet fortsätter under våren 2012. Förslag kommer att läggas som dels avser förbättringar för de inom målgruppen som går integrerade i gymnasieskolan och dels avser den del av målgruppen som eventuellt bedöms behöva gå helt eller delvis i särskilda hörselklasser förlagda till någon gymnasieskola.

Nya rutiner för att underlätta uppföljning av skolsituationen för elever med funktionsnedsättning kommer att skapas. En kartläggning av studieresultat för

elever med funktionsnedsättning genomförs och förslag på riktade åtgärder utarbetas.

Skrivelsen 2011-11-24 (bilaga 29 b) till utbildningsnämnden Översyn av måluppfyllelse för funktionsnedsatta från Lotta Edholm (FP), Johanna Sjö (M), Erika Svanström (KD) och Tobias Gillberg (C), föreslås besvarad i och med det ovanstående.

S:t Örjan

Sedan 2007 har antalet särskilda undervisningsgrupper inom S:t Örjans skolor halverats. Grundskolornas ambitioner att inkludera elever i behov av särskilt stöd i ordinarie verksamhet påverkar hur S:t Örjan utvecklas och organiseras. Med detta samt den nya skollagen som utgångspunkter fortsätter översynen av S:t Örjan. En ny organisation planeras träda i kraft höstterminen 2012.

Nyanlända och sent anlända

Skolverkets definition av sent anlända elever är de elever som när de kommer till Sverige påbörjar något av grundskolans fyra sista år, eller som börjar direkt i gymnasieskolan. Nyanlända elever är de elever som nyligen anlänt och påbörjar något av grundskolans tidigare år.

Skolorna ska ges stöd i arbetet att validera alla nyanlända elevers kunskapskvaliteter i olika ämnen så att skolans undervisning utformas utifrån varje elevs skolbakgrund och behov. Ambitionen är att elever på ett tidigt stadium ska få en god och kvalitativ skolgång.

För att underlätta för skolorna i detta arbete samlas och utvecklas kompetensen inom ramen för mottagandet av nyanlända/sent anlända elever. Samarbetet mellan grundskola och gymnasieskola ska öka. Vikten av en kvalitetssäker mottagandeprocess för nyanlända är påtaglig i syfte att skapa optimala förutsättningar för goda studieresultat. I samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen utreds hur mottagning av hela familjer kan stödja elevens skolgång. Studiehandledning och ämnesundervisning på modersmålet för dessa elever ska förbättras. Detta i syfte att säkra att elever inte tappar viktig tid i sin läroprocess inom områden där eleven tidigare tillgodogjort sig kunskaper. Den kunskap och erfarenhet om språkutveckling som finns ska tas tillvara.

Digitala verktyg för skolutveckling

Arbetet med att vidareutveckla tillämpningen av stadens lednings- och informationssystem, LIS, fortsätter för att öka användarvänligheten och möjligheten till analysstöd för rektorer och andra berörda användare. LIS ska även fungera som databas för lagring av information och som distributionskanal till Jämför Service. Ambitionen är att all verksamhetsdata i LIS ska redovisas uppdelat på kön för att synliggöra könsrelaterade resultatskillnader.

Det långsiktiga arbetet med att samordna och förändra befintliga verksamhets-system (Fronter, Hanna, Stockholm Skolwebb och BoSko) till ett mer gemensamt och effektivt verktyg för elever, vårdnadshavare, pedagoger och skolläring fortsätter under 2012.

Ett arbete med ett nytt tjänstebaserat verksamhetssystem har påbörjats där förändring av Frisko (verktyg för ersättning till fristående skolor) och de delar som avser vuxenutbildningen har inletts. På sikt kommer även Hanna och BoSko att ingå i ett gemensamt system för samtliga pedagogiska verksamheter.

Vissa nyckelprocesser kommer att ha hög prioritet, nämligen frånvarohantering, dokumentation och uppföljning samt kommunikation med vårdnadshavare.

Samtliga skolor har nu trådlösa nätverk och samtliga lärare ska få tillgång till en egen bärbar dator. Allt fler skolor arbetar med ett 1-1-koncept där även eleverna har en egen bärbar enhet.

Denna satsning på en bättre infrastruktur och ökad datortillgänglighet kombineras med fortsatt kompetensutveckling. Den omfattande satsningen på praktisk it- och mediekompetens (PIM) inom stadens skolor i egen regi avslutas för grundskolorna i slutet av 2012, men fortsätter inom stadens egna gymnasieskolor. Den ökade it-kompetens som lärarna nu fått innebär att nästa utbildningssteg tas så att de kan skapa egna digitala lärresurser. Denna utbildning erbjuds alla skolor och sker i samarbete med Intel och Learnify. Samtidigt fortsätter utvecklingen av funktionen gällande elevdokumentation för grundskolan. Syftet är att dokumentationen inte bara fungerar som ett administrativt stöd utan även understödjer en god pedagogisk process.

Förvaltningen har fått i uppdrag att under året anpassa och implementera en it-strategi. I detta arbete är syftet att höja lägsta nivån på samtliga skolor och samtidigt utse några skolor som får stöd för att gå före och utgöra goda exempel som exempelvis inspirationsplatser.

Det ska säkerställas att det finns fungerande, väl utvecklade it-tjänster för registrering av elevers utveckling vilket underlättar uppföljning och analys. Det finns ett varierat utbud av pedagogiska applikationer som ska utökas och marknadsföras ytterligare. En särskild insats kommer att göras för att utveckla en it-miljö för elever i behov av särskilt stöd, liksom för att utveckla e-tjänster och mobila applikationer (appar).

En it-tjänst införs som ger vårdnadshavare möjlighet att få information om elevers frånvaro via både SMS och e-post.

Ny ungdoms- och elevdatabas

Kommunförbundet Stockholms Län har handlat upp en för länet gemensam ungdoms- och elevdatabas för gymnasieskolan. KSL kommer att ansvara för den administrativa driften av systemet. KSL och respektive deltagande kommun sluter ett avtal om deltagande. Databasen innehåller alla i länet folkbokförda ungdomar i gymnasieåldern. Databasen ska underlätta och säkerställa betalningsströmmarna mellan kommuner och mellan kommuner och fristående skolor. Varje kommun och fristående skola får ett komplett/korrekt betalningsunderlag och det är möjligt att få option på att lägga till ekonomirutin för automatiska utbetalningar. Databasen fungerar även som stöd i uppföljningsarbetet och beräknas vara i drift våren 2012.

Under våren 2012 utreder utbildningsförvaltningen om månadsutbetalningar av elevpeng ska göras även till gymnasieskolor i egen regi. Utredningen görs för att se hur databasen och utbetalningarna kan administreras.

Fritidshemmet

Fritidshemmen har i den nya skollagen fått ett ännu tydligare uppdrag, där utbildningen på fritidshemmet ska komplettera utbildningen i grundskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation.

Under året kommer arbete med kvalitetsutveckling av fritidshemmen i staden att bedrivas. Arbetet kommer att utgå från fritidshemmets pedagogiska uppdrag och formuleras i en utvecklingsplan. Goda exempel ska spridas bland övriga och skolor ska uppmuntras att presentera sin fritidsverksamhet på pedagogstockholm.

Fritidshemmets uppdrag som komplettering till grundskolan ska särskilt uppmärksammas. Denna del som innehåller skapande arbete, entreprenörskap, lek och fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen, är väsentliga delar i det aktiva lärandet. Särskilt under de tidiga skolåren har detta stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper. Goda lösningar för att uppnå detta samt olika lösningar för läxhjälp på fritidshemmet ska spridas. Användandet av it på fritidshemmen ska uppmärksammas.

Spets- och profilsolor

Förvaltningen kommer under 2012 att till Skolverket ansöka om ytterligare riksrekryterande utbildningar, särskilda varianter och nationellt godkända idrottsutbildningar.

Förvaltningen kommer även att ansöka om att få starta spetsutbildning inom stadens kommunala grundskolor.

Attraktiva gymnasieskolor

Ett antal kommunala gymnasieskolor i Stockholm har ett mycket högt söktryck. Förvaltningen föreslås få i uppdrag av utbildningsnämnden att under 2012 utreda möjligheten att utöka antalet antagningsplatser vid dessa skolor.

Samtidigt måste attraktionskraften öka när det gäller gymnasieskolor med ett lägre söktryck. En del i detta arbete består i att se över sådana skolors programutbud. Andra delar i ett sådant arbete ska för berörda skolor sammanlänkas med det arbete som pågår inom Söderortsvisionen och Järvalyftet.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i engelska A i slutbetyget	100 %	År
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i matematik A i slutbetyget	100 %	År
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i svenska B i slutbetyget	98 %	År
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i svenska som andraspråk B i slutbetyget	96 %	År
Andel elever i gymnasieskolan med minst E på nationella provet i engelska 5	98 %	År
Andel elever i gymnasieskolan med minst E på nationella provet i matematik 1	93 %	År
Andel elever i gymnasieskolan med minst E på nationella provet i svenska 1	96 %	År
Andel elever som börjar naturvetenskapligt program	30 %	År
Andel elever som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera min skola (åk 5)	76 %	År
Andel elever som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera min skola (åk 8)	65 %	År
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i engelska i år 6	83 %	År
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i matematik i år 6	81 %	År
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i matematik i årskurs 3	78 %	År

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i svenska i år 6	75 %	År
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i svenska i årskurs 3	81 %	År
Andel elever som uppnått kravnivån i det nationella provet i engelska i år 9	91 %	År
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i år 9	82 %	År
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i år 9	90 %	År
Andel elever som läser med flyt i årskurs 3	77 %	År
Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 1 i PIM	100 %	År
Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 2 i PIM	40 %	År
Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 3 i PIM	20 %	År
Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera min/mitt barns skola (grundsärskolan)	90 %	År
Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera mitt barns fritidshem (åk 2)	80 %	År
Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera mitt barns skola (F-klass)	83 %	År
Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera mitt barns skola (åk 2)	80 %	År
Genomsnittlig betygspoäng för elever med slutbetyg (ej IV)	15,5	År
Meritvärde i årskurs 9	225	År

NÄMNDMÅL:**2.2.3 Samtliga elever i stadens kommunala skolor möter dagligen en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö (Normer och värden)****Förväntat resultat/målbild:**

Alla i skolan känner sig trygga och har goda förutsättningar att kunna fokusera på sina arbetsuppgifter i lärmiljön. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med socialtjänst och polis.

Ökad trygghet och studiero

Stockholms skolor ska präglas av förtroende och respekt mellan elever, mellan vuxna och elever samt mellan vuxna. Trygghet och studiero i en god lärmiljö är en förutsättning för utveckling och lärande. En skola som lyckas skapa goda lärmiljöer främjar också barns och ungas psykiska och fysiska hälsa. Det är lättare att lära i en miljö där man känner sig trygg och där relationerna präglas av tillit till varandra. På så sätt finns ett nära samband mellan lärande och hälsa. Gemensamma riktlinjer för samtliga skolformer har tagits fram för att stödja skolorna i detta arbete. Riktlinjerna har uppdaterats bland annat utifrån den nya skollagen och ska implementeras i skolorna.

I såväl grundskolans som gymnasieskolans brukarundersökningar har studieron under flera år fått låga värden. Forskningen visar att studiero på lektionerna är en viktig faktor för måluppfyllelse. En närmare analys behöver göras av vad det är för faktorer som gör att så många elever är missnöjda med studieron och av hur elever uppfattar arbetsro eller studiero som begrepp. Skolorna kommer att få i uppdrag att särskilt redovisa resultatet av analysen i nästkommande resultat- och kvalitetsuppföljning.

Samtliga skolor ska ha ett systematiskt arbete och tillräckliga kunskaper för att förebygga och hantera diskriminering, nätmobbning, trakasserier och kränkande behandling. Extra uppmärksamhet ska ägnas åt att upptäcka och motverka nätmobbning. I detta sammanhang ska tydliggöras vad som är skolans respektive hemmens ansvarsområde. Tydliga likabehandlingsplaner/planer mot kränkande behandling måste finnas för att leva upp till skyldigheterna att utreda omständigheterna och vidta de åtgärder som behövs. Alla insatser ska dokumenteras, följas upp och utvärderas.

Förvaltningen ska verka för att både egna och fristående skolor tar del av den information och det material kring trygghet och studiero som finns på Pedagog

Stockholm, bland annat med länkar till Skolverkets material. Förvaltningen avser att under året stimulera till att det skapas fler inspirationsplatser i skolor med ett gott värdegrundsarbete för att sprida goda exempel.

Samverkan skola – socialtjänst med flera.

Samverkan fortsätter med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kring elever som får illa eller befars fara illa (elever i behov av särskilt stöd). Vad gäller elever i hem för vård eller boende (HVB), familjehem och jourhem är det särskilt viktigt att beakta barnets/den unges skolgång. Ingen ska placeras utan att skolgången är säkrad. Detta innebär att alla elever placerade i HVB ska ha utbildade lärare i undervisningen eller gå i en kommunal skola alternativt att HVB bedriver en godkänd fristående skola.

Utbildningsförvaltningen deltar i polismästardistriktens tre chefsråd, som är samarbetsforum med fokus på det strategiska förebyggande arbetet för barn och ungdomar utifrån stadens brottsförebyggande program. I chefsrådet deltar också socialtjänsten, landstinget, berörda stadsdelsförvaltningar, SL med flera samt representanter från angränsande kommun/kommuner. Varje år tas ställning till inriktningar och fokusområden för arbetet i lokala brottsförebyggande råd.

Elever med skolplikt, men som av olika skäl inte fullgör denna har identifierats och består av flera olika grupper som av olika skäl inte fullgör sin skolgång. I de fall som rör såväl skola som socialtjänst pågår ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen. I de delar som rör samverkan med Stockholms läns landsting sker samverkan inom ramen för BUS-arbetet (Barn och unga som behöver stöd från både kommun och landsting), där nästa steg är att staden tecknar avtal med landstinget.

I detta sammanhang utreds också behovet av kompetensutveckling när det gäller HVB och insatser av utbildning för elever vars vårdnadshavare vistas inom ”skyddat boende”.

Behovet av en så kallad skolakut för grundskoleelever utreds för närvarande. Avsikten med denna är bland annat att ge möjlighet till akuta placeringar av elever i grundskolan som tillfälligt behöver flyttas från den egna skolan enligt rektors beslut och ge eleven en fungerande skolgång och förutsättningar för att återvända till sin ”gamla” skola.

Frånvaro

För att ge möjlighet till uppföljning av elevers frånvaro ska samtliga skolor registrera elevers frånvaro digitalt. Redovisningen av elevernas frånvaro ska ske i Stockholm Skolwebb och Fronter. Ogiltig frånvaro ska även redovisas på skol- och kommunnivå.

Från och med vårterminen 2012 ska respektive grundskoleelevs ogiltiga frånvaro anges i terminsbetyget och gymnasieelevs ogiltiga frånvaro anges i utdrag ur betygs katalogen varje termin. Frånvaroregistreringen, kopplingen till verksamhetssystemet och informationen till elevens vårdnadshavare om frånvaron ska följas upp.

CSN:s nuvarande regler för skolornas uppgiftsskyldighet till CSN när det gäller elevers ogiltiga frånvaro ändras från och med den 1 januari 2012. Uppgiftsskyldigheten inträffar idag när den ogiltiga frånvaron överstiger 20 procent av undervisningstiden. Från och med 2012 blir det elevens skola som gör bedömningen när uppgift om ogiltig frånvaro till CSN ska anmälas. Gemensamma rutiner för anmälan till CSN ska utarbetas.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel elever som enligt skolundersökningen F-klass är nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	90 %	År
Andel elever som enligt skolundersökningen åk 2 är nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	85 %	År
Andel elever som enligt skolundersökningen åk 5 är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan	90 %	År

NÄMNDMÅL:

2.2.4 Samtliga elever i stadens kommunala skolor ska ha ett reellt inflytande över, ansvar för och förståelse för sitt eget lärande (Ansvar och inflytande)

Förväntat resultat/målbild:

Lärare i grundskolan formulerar varje termin, tillsammans med elev och dess vårdnadshavare, en framåtsyftande individuell utvecklingsplan (IUP) som baseras på de skriftliga omdömena. Inför varje arbetsområde formuleras i grundskolan en planering där det tydligt framgår vilka förmågor eleven ska få möjlighet att utveckla inom ramen för undervisningen samt hur bedömningen ska gå till. I gymnasieskolan ska eleven ha en studieplan som regelbundet följs upp i utvecklingssamtalen. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback, kamratbedömning och bedömningsmatriser. Med ökad ålder ökar elevers delaktighet i planering och uppföljning. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till

målen. Detta leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull.

Eleverna ska ha huvudrollen i sitt eget lärande. När skolan ger eleverna kunskap och förståelse för mål och bedömning av sitt kunnande skapas förutsättningar för eleverna att ta eget ansvar och ha inflytande över sina studier. Att detta perspektiv ingår som en del av den fortsatta implementeringen av de nya läroplanerna för grundskola, grundsärskola och gymnasieskola och gymnasiesärskola ska säkerställas.

All dokumentation av elevernas kunskapsutveckling inom grundskolan ska under 2012 ske via den berörda funktionen Stockholm Skolwebb. Detta sätt att dokumentera skapar en bättre möjlighet för elever och föräldrar att följa elevens kunskapsutveckling och ger också bättre förutsättningar för eleven att kunna ta ansvar för och skapa förståelse för sitt eget lärande. Den digitala elevdokumentationen ska under året ytterligare utvecklas och bidra till att skolorna får bättre underlag för verksamhetsanalyser och utvecklingsarbete.

Fusk i skolan

Skolorna ska arbeta aktivt för att motverka fusk. I lärarnas dialog med eleverna ska denna fråga tas upp och skolorna ska bland annat med hjälp av verktyget Urkund kontrollera att elevernas arbeten är genomförda på ett korrekt sätt.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel elever som enligt skolundersökningen åk 5 är nöjda med Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	82 %	År
Andel elever som enligt skolundersökningen åk 8 är nöjda med Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	70 %	År
Andel elever som är nöjda med hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen, enligt gymnasieundersökningen	70 %	År
Andel elever som är nöjda med hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till, enligt gymnasieundersökningen	60 %	År
Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen F-klass är nöjda med – Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	80 %	År
Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen i fritidshem är nöjda med – det inflytande mitt barn har över fritidshemmets aktiviteter	75 %	År
Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen åk 2 är nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	83 %	År

NÄMNDMÅL:

2.2.5 a + b Samverkan med andra aktörer ska öka såväl inom närområdet som internationellt (Samverkan)

Förväntat resultat/målbild:

a. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärker barns och elevers möjligheter att tidigt få adekvat stöd som bidrar till utveckling och lärande.

b. Samverkan med näringsliv, utbildningar, högskolor och andra intressenter bidrar till att förbereda barn och elever att aktivt delta i morgondagens samhälle och arbetsliv.

Samverkan förskola, skola, stadsdelar och polis

Förvaltningen kommer att fortsätta samverka med stadsdelsförvaltningarna runt bland annat barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa i enlighet med de lokalt framtagna samverkansavtalen. De lokala samverkansöverenskommelserna omfattar även brottsförebyggande arbete och säkerhet. Varje skola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten. Utbildningsförvaltningens nya organisation med områdesansvarig grundskole- respektive gymnasiechef, avser att förbättra och förenkla samverkan mellan stadsdelsnämndernas verksamheter och skolorna.

Chefssamråd finns i alla polismästardistrikt i Stockholms län och är ett komplement till de lokala brottsförebyggande råden. I chefssamråden träffas beslutsfattare inom rättskedjan, socialtjänsten, skolan, hälso- och sjukvården med flera regelbundet för att utveckla det strategiska brottsförebyggande arbetet tillsammans. Aktiviteter tas fram utifrån förutsättningar och behov i den aktuella stadsdelsnämnden.

Rutiner för övergång mellan förskola och skola tas fram, i samverkan med stadsdelsförvaltningarna, för att säkerställa kontinuitet för barnet och vårdnadshavarna. I detta arbete läggs särskild vikt vid barn i behov av särskilt stöd.

Entreprenörskap

Skolorna stöds i arbetet med att utveckla entreprenörskap och entreprenöriellt lärande genom att initiera och etablera samarbeten med organisationer och företag som Mentor, Transfer, Framtidsfrön, MeUniversity och Ung Företagsamhet. Inom grundskolan ska samverkan med Ung Företagsamhet utvecklas och bland annat på Järvafältet utvecklas samverkan med närings- och arbetsliv ytterligare genom informella lunchmöten, föreläsningar, mentorskap och läxläsning.

Inom gymnasieskolan anordnas under 2012 Global Entrepreneurship Programme. Elever från olika skolor kommer att delta i en serie entreprenörskapsdagar och workshops ledda av mastersstudenter från National University of Singapore. Samarbetet med Ung Företagsamhet och Transfer fortsätter och ska ytterligare utvecklas.

Samverkan med yrkesbranscher

Enligt den nya skollagen är lokala programråd för yrkesprogrammen obligatoriska. Ett kartläggningsarbete har pågått under hösten 2011 som syftar till att lokala programråd 2012 ska finnas för alla de yrkesprogram staden bedriver. Parallellt med detta har Kommunförbundet Stockholms Län under 2011 i

samverkan med länets kommuner och de olika yrkesbranschernas organisationer bedrivit ett arbete med syfte att regionala programråd ska vara konstituerade till 2012. De regionala programråden ska bland annat vara ett forum för diskussion om utbudet av yrkesutbildning på länsnivå, utvecklingen av länets yrkesutbildning och utgöra en länk till de nationella programråden för de olika yrkesprogrammen.

Ett uppdrag genomförs under 2012 i samverkan med fordons- och transportbranschen när det gäller Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium. Syftet är att finna nya samverkansformer som ytterligare höjer kvaliteten på utbildningen och som kan utgöra en modell för annan gymnasial yrkesutbildning.

Stockholms stad och Stockholms läns landsting samverkar för att utveckla Vård- och omsorgscollege i Stockholm. Utbildningen i stadens regi permanentas från och med 2012 och i ett regionalt samverkansavtal regleras bland annat hur finansieringen fördelas mellan avtalsparter på regional nivå. Med utgångspunkt i Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFS 2010) utökas från och med 2012 samverkan med Haninge och Sollentuna för att strategiskt säkerställa hög kvalitet på vård- och omsorgsutbildning. Vård- och omsorgscollege certifierades 2010 och under 2012 väntas även vård- och omsorgscollege i Haninge och Sollentuna bli certifierade.

Samverkan med högskola/universitet

Den redan omfattande samverkan mellan gymnasieskolans högskoleförberedande program och universitet, högskolor och andra avnämare ska ytterligare byggas ut. Den strukturerade samverkan med Stockholms akademiska forum som inleddes 2011 med syfte att skapa mötesarenor mellan gymnasieskolorna och Stockholms högskolor och universitet fortsätter under 2012 med bland annat föreläsningar där eleverna möter forskare, lärare och studenter från olika högskolor/universitet. Syftet är att ge eleverna en bild av högskolevärlden, forskarstudier och forskning i framkant. Möjligheterna för elever inom de högskoleförberedande programmen att läsa högskolekurser under gymnasietiden ska öka genom en förbättrad samverkan mellan gymnasieskolor och universitet/högskolor.

Internationalisering

Global Citizen Programme innebär att gymnasieelever genomför studiebesök, projektarbeten och arbetsplatsförlagd utbildning på plats i Kina eller Indien. Erfarenheterna från studiebesöken kommer under 2012 att spridas via skolledare, lärare och elever vid seminarier, skolbesök och pedagogstockholm. Förvaltningen samverkar också med skolförvaltningar och lärosäten i andra länder.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Externa myndighetsmedel för internationalisering uttryckt i kronor per elev	30 kr/elev	År

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

För att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen krävs tydliga och riktade insatser. Satsningar ska göras för att attrahera nya medarbetare med efterfrågad kompetens samtidigt som medarbetares nuvarande kompetenser kartläggs och utifrån organisationens behov erbjuds medarbetare nödvändig kompetensutveckling för att svara mot skärpta krav i skollag och förordningar.

För att öka forskningsanknytningen och bidra till skolans utveckling ges fler lärare och rektorer möjlighet att studera på avancerad nivå genom magisterprogram och forskarskolor.

Chefer ska få stöd i uppdraget att utveckla verksamheterna genom att stärka ledarskapet för ökad måluppfyllelse och en skola i världsklass. Fokusområden i detta arbete är chefsförsörjning, utbildning och utveckling.

Det interna arbetet med att höja kvalitén i arbetet med lönebildningen fortsätter. Ambitionen att tydligare sammanbinda goda resultat med löneutveckling fortsätter.

Genom att utveckla och erbjuda en förbättrad resultat- och statistikredovisning ges enheterna möjligheter att undersöka samband mellan arbetsmiljö och hälsa hos elever och medarbetare samt, i förekommande fall, dess relation till skolresultaten.

Det strategiska hälsoarbetet bedrivs med fokus på förebyggande åtgärder och tidiga insatser samt fortsatt arbete med långtidssjukskrivna medarbetare.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex	-	fastställs 2012	År
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	-	fastställs 2012	År
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	-	fastställs 2012	År
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	-	fastställs 2012	År
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	4,3 %	4,5 %	År

NÄMNDMÅL:**2.4.1 Utbildningsnämnden ger förutsättningar för medarbetare att kunna ta initiativ till att utveckla sig och sitt uppdrag****2.4.2 Utbildningsnämnden ger förutsättningar för chefer att utöva ett ledarskap med fokus på verksamhetens måluppfyllelse och medarbetares utveckling****Förväntat resultat/målbild:**

Medarbetarna är kompetenta och engagerade i sin yrkesutövning och bidrar i arbetet med att utveckla en god arbetsmiljö och skolans kvalitet för ökad måluppfyllelse för eleverna. Chefer utövar ett nära och kommunikativt ledarskap med tydliga krav på sina medarbetare samt stödjer dem i sitt yrkesutövande. Chefer kan genom systematiska resultatuppföljningar och utvärderingar organisera verksamheten så att den bidrar till att medarbetares kompetenser och erfarenheter tillvaratas och utvecklas i en organisation som ständigt strävar efter en högre måluppfyllelse. Lärare är behöriga i de ämnen de undervisar i, med god kompetens inom både kunskapsområde och didaktik och erbjuds kompetens- och karriärutveckling i olika former. Lärarna bidrar till skolans utveckling och relaterar till relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Kompetensförsörjning – kompetensutveckling

Stockholms stad har sedan tidigare beslutat att endast behöriga lärare får anställas till vidare. Utifrån kommande pensionsavgångar, förväntad elevantalsökning och införandet av lärarlegitimation finns stora rekryteringsbehov av behöriga och kompetenta lärare. För att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen krävs tydliga och riktade insatser. Satsningar ska göras för att attrahera nya medarbetare med efterfrågad kompetens samtidigt som medarbetares nuvarande kompetenser kartläggs och utifrån organisationens behov erbjuds medarbetare nödvändig kompetensutveckling för att svara mot skärpta krav i skollag och förordningar. Medarbetare förväntas även ta eget ansvar för sin kompetensutveckling.

En databas ska tillgodose behovet av behörighets-/legitimationsinformation för lärare och förskollärare på både lokal och central nivå. Detta system ska användas för planering av kompetensutvecklingsinsatser och som ett verktyg för personalplanering.

Det långsiktiga arbetet med kompetensinsatser och karriärvägar riktade mot förskolans personal fortsätter för förskollärare och barnskötare. Möjligheterna ökas för förskollärare att delta i forskning utifrån sin praktik.

Vid rekrytering inom fritidsverksamheten ska målet vara att höja andelen pedagogiskt utbildad personal. En handlingsplan ska tas fram som stöd för rektorer i detta arbete och utifrån behov ska olika utbildningsinsatser för att utveckla medarbetarnas kompetens genomföras. Insatserna kommer att utgå från de behov som framkommer i dialog med stadens rektorer. En viktig insats blir att ordna ytterligare en distansutbildning för barnskötare till lärare med inriktning mot arbete i fritidshem.

Utbildningsförvaltningen ska nyttja Lärarlyftet II och prioriterar och subventionerar kompetensutveckling inom de ämnesområden där behovet av behöriga lärare är som störst. I huvudsak handlar detta om matematik i grundskolans tidigare år, matematik i årskurs 7-9 och i gymnasieskolan, naturorienterande ämnen och teknik för grundskolan svenska som andraspråk i alla åldrar och skolformer och dessutom engelska i F-6.

Obehöriga lärares deltagande i andra former av behörighetskompletterande insatser, till exempel vidareutbildning av lärare utan lärarexamen (VAL), prioriteras och beslutas av rektor.

Samverkan sker både med arbetsmarknadsförvaltningens intensivsvenska för akademiker och med Stockholms universitet kring olika utbildningsvägar för att ge förutsättningar för deltagarna att nå en fullständig lärarexamen.

Aktivt arbete för att attrahera och rekrytera lärare ska bedrivas. I nära samverkan med länets lärarutbildningar möjliggörs för lärarstudenter att genomföra sin verksamhetsförlagda del i stadens skolverksamheter (VFU). Ett försök med VFU-skolor ska genomföras och kombinationstjänster som lärarutbildare och lärare prövas.

Med anledning av den nya lärarutbildningen initieras ett introduktionsprogram för nyanställda och nyexaminerade lärare och detta kopplas till kompetensutveckling för mentorer och rektorer i att handleda och bedöma nyexaminerade lärares introduktionsår.

För att öka forskningsanknytningen och bidra till skolans utveckling ges fler lärare och rektorer möjlighet att studera på avancerad nivå genom magisterprogram och forskarskolor. Lärare får möjlighet att dokumentera sin professionsutveckling och meriteras som skickliga lärare. Staden ska delta i de statliga aktiviteterna med meritering och karriärvägar.

Den centrala förvaltningens arbete med att stödja skolor i att inrätta tjänster och anställa lektorer ska utvecklas. Detta arbete sker parallellt med att skolor stöds för att i olika former inrätta lokala utvecklingslärartjänster så att erfarenheter och kompetenser tas tillvara. Alla skolor ska inrätta utvecklingsläraruppdrag som

naturliga delar av sin arbetsorganisation. Fördjupad kompetens ska tillvaratas och ett långsiktigt mål är att alla skolor ska anställa minst en lektor. De förvaltningsövergripande utvecklingsåtgärderna och pågående FoU-projekten kopplas ihop mer och ska bemannas med utvecklingslärare med flera med fördjupad kompetens.

Riktade kompetensutvecklingsinsatser även till andra grupper av anställda kommer att genomföras. I detta arbete prioriteras yrkesgrupper som är ensamma representanter för sin yrkesgrupp på sina enheter.

Chefsprogram

Chefer ska få stöd i uppdraget att utveckla verksamheterna genom att stärka ledarskapet för ökad måluppfyllelse och en skola i världsklass. Fokusområden i detta arbete är chefsförsörjning, utbildning och utveckling. Arbetet utgår från utbildningsförvaltningens chefs- och ledarstrategi och stadens personalpolicy. Cheferna ges tillgång till redskap som bidrar till att de kan kommunicera målen och ställa tydliga krav på medarbetarna.

Framtagna ledningsverktyg vidareutvecklas och används för analys och verksamhetsutveckling. Tillgängliga stödresurser styrs från förvaltningsledningen för att öka måluppfyllelsen för eleverna.

Fokus i utbildnings- och utvecklingsinsatser för chefer kommer att vara på arbetsorganisation och hur skolledare observerar och diskuterar undervisningen.

Det ordinarie uppföljningsarbetet av chefer och rektorer fortsätter enligt plan. Under 2012 görs en första uppföljning av chefer inom den nya gymnasieorganisationen och biträdande rektorer inom grundskolan. Arbetet med fokus på tydliga uppdragsbeskrivningar för chefer fortgår liksom arbetet med att förankra och följa upp rekryteringsprocessen vid rekrytering av samtliga chefer.

Medarbetare med intresse och potential för chefs- och ledarskap inom stadens grund- och gymnasieskolor identifieras i medarbetarsamtal. Även andra sätt att finna och rekrytera möjliga skolledare prövas.

Under 2012 tas en strategi fram för att öka antalet sökande till chefstjänster i stadens ytterområden.

Lönebildning - förhållandet mellan resultat och lön

Det interna arbetet med att höja kvalitén i arbetet med lönebildningen fortsätter. Ambitionen att tydligare sammanbinda goda resultat med löneutveckling fortsätter. Grundskolans arbete med att låta analyser av skolors resultat ge underlag för löneöversyner fortsätter. Gymnasiet påbörjar en motsvarande utveckling. Skolledarnas löner ska ha en tydlig koppling till prestation och resultat.

Efter genomförd löneöversyn 2012 kommer en utvärdering att göras av om de nya lönekriterierna för lärare fungerat som ett hjälpmedel i arbetsgivarens strävan att öka lönespridningen. Arbetet med att skapa tydliga kriterier för lärares möjlighet till löneutveckling fortsätter.

Ett partsgemensamt arbete pågår med de fackliga organisationerna DIK och Vårdförbundet för att utveckla befintliga lönekriterier för skolbibliotekarier och skolsköterskor.

Skolornas arbetsorganisation

Den centrala förvaltningen fortsätter arbetet med att på olika sätt stödja en utveckling av skolornas arbetsorganisation, bland annat utifrån det centrala avtalet HÖK 10. Syftet är att säkerställa att resurser används effektivt, till exempel att mer tid används till undervisning och stöd till elevers lärande så att måluppfyllelsen kan öka. Inom ramen för detta prövas olika metoder och arbetssätt, till exempel Lean och resultatbaserad styrning. 2012 planeras en försöksverksamhet i samarbete med SKL och McKinsey på två skolor.

Förvaltningen kommer också att utreda vilka arbetsuppgifter som utförs av lärare och skolledare, som skulle kunna utföras av andra eller rationaliseras i syfte att underlätta för kärnverksamheten och avlasta dessa yrkesgrupper.

Arbetet inom grundskolan att se över den lokala arbetsorganisationen och stödfunktionerna fortsätter med samma syfte. Former för att stimulera och underlätta rörligheten för lärare mellan skolor i staden ska utvecklas.

Arbetsmiljö – samverkan – hälsa - rehabilitering

Förvaltningens centrala samverkansorgan, förvaltningsgruppen, följer årligen upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i syfte att stärka det lokala arbetsmiljöarbetet och minska antalet förelägganden från Arbetsmiljöverket.

Genom att utveckla och erbjuda en förbättrad resultat- och statistikredovisning ges enheterna möjligheter att undersöka samband mellan arbetsmiljö och hälsa hos elever och medarbetare samt, i förekommande fall, dess relation till skolresultaten. Utifrån dessa analyser samt analyser av brukarundersökningar och medarbetarenkäter ska enheterna vid behov ta fram handlingsplaner som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Handlingsplanen integreras i enheternas planering och uppföljning av verksamheten.

Kompetensutveckling inom området ges i form av arbetsmiljöutbildningar till chefer och skyddsombud samt genom handledning till chefer och samverkansgrupper.

Hälsa – sjukfrånvaro

Det strategiska hälsoarbetet har fokus på förebyggande åtgärder och tidiga insatser samt fortsatt arbete med långtidssjukskrivna medarbetare. Arbetet utgår från Stockholms stads rehabiliteringsprocess. Alla enheter har ett tydligt uppdrag att aktivt arbeta för att sänka sjukfrånvaro och bidra till medarbetares hälsa. Förvaltningens chefer ges stöd i detta arbete. Samarbetet med Försäkringskassan stärks för att ytterligare effektivisera rehabiliteringsarbetet och minska kostnaderna.

De tidigare påbörjade riktade insatserna i syfte att minska korttidssjukfrånvaron (dag 2-14) fortsätter. Med Stockholms stads rehabiliteringspolicy som grund har det skapats en tydlig process för hur cheferna ska agera gentemot medarbetare med upprepad korttidsfrånvaro. Det är viktigt att dessa insatser intensifieras och kontinuerligt utvärderas.

Pilotprojektet, i samarbete med företaget MedHelp, avseende sjuk- och frisk-anmälan inklusive sjukvårdsrådgivning fortsätter. Inriktningen för 2012 är att cirka 5 000 medarbetare ska ingå. Effekterna utvärderas innan beslut om en eventuell fortsättning av projektet fattas.

Omställningsarbete/personalplanering

All kompetens som behövs tas tillvara på ett effektivt sätt. Arbetet med personalplanering och omställning sker utifrån stadens riktlinjer för hantering av övertalighet och utbildningsförvaltningens personalplaneringsprocess. Arbetsgivarens inriktning är att begränsa anställningsformen allmän visstidsanställning (AVA) till förmån för tillsvidareanställningar. Allmän visstidsanställning ska endast användas där behovet av kompetens uppenbart är tidsbegränsat.

Arbete pågår också med pensions- och avgångslösningar för att minimera konsekvenserna av neddragningsbeslut i verksamheterna.

Jämställdhet och mångfald

Under 2012 görs en översyn av rutiner och strukturer för utbildningsförvaltningens jämställdhets- och mångfaldsarbete. Syftet med översynen är en effektivisering av arbetet mot diskriminering, kränkningar och mobbning. Arbetet ska integreras i ordinarie rutiner och processer. Rektors och andra chefers uppdrag/ansvar ska också göras tydligare.

I den treåriga jämställdhets- och mångfaldsplanen 2010-2012 för utbildningsförvaltningen, se bilaga 27, har information uppdaterats om förvaltningen i siffror ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva**

Nämndens verksamheter ska hålla budget. Goda analyser ska bidra till hög prognossäkerheten. Flexibelt lokalutnyttjande och effektiv administration ska frigöra resurser till kärnverksamheterna.

Kommunstyrelsens utredning "Skolplanering för ett växande Stockholm" föreslår att ytterligare nio nya skolor etableras utöver redan beslutade Lugnets skola och Mariehällsskolan. Som komplement till detta föreslås en kapacitetshöjning i ett antal skolor. Utbildningsförvaltningen har initierat projektet "Skolbyggnation för ett växande Stockholm" och i verksamhetsplanen finns en lägesrapport med första förslag till inriktningsärenden (bilaga 28). En mer detaljerad översyn planeras till nämndens planeringsunderlag för 2013-2015.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.1 Budgeten ska vara i balans**

Nämndens verksamheter ska hålla budget. Styrningen ska samordnas och formerna för uppföljning vara tydliga. Vid befarade underskott ska åtgärder för att få balans i ekonomin omedelbart vidtas.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:**3.1.1 Utbildningsnämnden ökar kostnadsmedvetenheten och prognossäkerheten****Förväntat resultat/målbild**

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2012

Utbildningsnämndens budget 2012, inklusive omslutningsförändringar, uppgår till 14 609,4 mnkr på kostnadssidan och 1 662,1 mnkr på intäktssidan. Nämndens

budget från kommunfullmäktige uppgår till 13 511,5 mnkr på kostnadssidan och 564,2 mnkr på intäktssidan. Budgeten för investeringar uppgår till 90,0 mnkr.

Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till 1 097,9mnkr.

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2010	Prognos 2011 T2	Budget 2012
Summa kostnader	14 271,8	14 466,0	14 609,4
Drift och underhåll	14 235,5	14 422,8	14 561,3
Kapitalkostnader	36,3	43,2	48,1
Summa intäkter	-1 778,5	-1 597,8	-1 662,1
Summa netto	12 493,3	12 868,2	12 947,3

Investeringsverksamhet, mnkr	Utfall 2010	Prognos 2011 T2	Budget 2012
Investeringsutgifter	68,1	79,5	90,0

Förändringen jämfört med 2011 beror främst på ökade prestationer i form av fler barn/elever inom förskola, fritidshem och grundskola och på höjda schabloner till förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola.

Det genomsnittliga antalet elever inom grundskolan beräknas öka med 1 300 elever jämfört med 2011. Inom gymnasieskolan minskar antalet elever med 800. En detaljerad redovisning av barn- och elevantalet finns i bilaga 1.

Effektiviseringskravet för utbildningsnämnden i 2012 års budget är 69,3 mnkr. Effektiviseringarna ligger inom schablonbudgeten för förskola, grundskola och gymnasieskola.

Arbetet med att utveckla effektivare och enklare rutiner avseende såväl central administration som enheternas egen administration fortsätter under 2012. Dessutom kan kostnadsminskningar uppnås genom energihushållning och minskning av sjukfrånvaron.

Nämndens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och hålla budget. Styrningen ska samordnas och formerna för uppföljning vara tydliga. Alla avdelningar och enheter ska lämna in månadsprognoser nio gånger per år. Prognoserna ska förutom en ekonomisk rapportering även innehålla en analys av helårsprognosen. Två gånger per år ska analyserna och den ekonomiska rapporteringen vara mer detaljerad och användas som underlag till nämndens tertialrapporter per april och per augusti. Vid befarade underskott ska åtgärder för att få balans i ekonomin omedelbart vidtas. Åtgärderna ska redovisas i samband med månadsuppföljningarna. För att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt åtgärder i form av utbildningsinsatser och dialog kring prognosvariationer med skolorna/enheterna.

Obligatoriska bilagor återfinns som bilaga 2.

Samtliga kommunala grundskolor och gymnasieskolor redovisas i bilaga 4.

Budget per verksamhetsområde

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2010	Prognos 2011 T2	Budget 2012
Förskola	1 587,6	1 780,9	1 801,0
Grundskola inkl Fritidshem	7 572,2	7 811,5	7 889,6
Grundsärskola	319,4	408,6	422,3
Gymnasieskola	2 339,7	2 383,3	2 366,2
Gymnasiesärskola	143,3	165,6	157,4
Utbildning för vuxna	219,3	0,0	0
Nämnd och övergrip.	311,8	318,3	310,8
Summa netto	12 493,3	12 868,2	12 947,3

Förskola

Utbildningsnämnden har ett övergripande ansvar för förskolefrågor oavsett anordnare. Kommunfullmäktiges budget för förskolan baseras huvudsakligen på schabloner per inskrivet barn. Från och med år 2012 kommer tilldelningen från fullmäktige till utbildningsnämnden att baseras på månadsvisa avläsningar.

Utbetalningarna till fristående anordnare görs idag kvartalsvis. Under 2012 ska utredas en övergång till månadsvisa utbetalningar, på samma sätt som sker till fristående grundskolor och gymnasieskolor.

Huvuddelen av nämndens budget för förskola utgörs av ersättning till 427 fristående förskolor och 242 fristående familjedaghem inom Stockholms stad. Därutöver betalas ersättning för stockholmsbarn i andra kommuner inom såväl fristående som kommunal verksamhet. Förskolorna ersätts med en peng per inskrivet barn. Antalet stockholmsbarn i fristående förskoleverksamhet, familjedaghem, allmän förskola och i andra kommuner beräknas uppgå till 18 500.

I förskoleverksamhetens budget ingår också medel för samordning av förskolefrågor, kompetensutveckling av barnskötare och förskollärare, modersmål, barn i behov av särskilt stöd, inspektion och tillsyn samt e-tjänster. Nämnden har ett intäktskrav gällande statsbidrag för maxtaxa och kvalitetshöjande åtgärder.

Fördelningen av resurser till fristående förskolor och fristående pedagogisk omsorg för barn i behov av särskilt stöd kommer att ses över under våren 2012 för ny hantering från och med andra halvåret 2012.

Grundskola och fritidshem

Antalet stockholms elever i grundskola och förskoleklass beräknas bli 78 400, varav 60 250 i egen regi, 16 250 i fristående skolor och 1 900 i andra kommuner samt internationella skolor. Därutöver går 1 800 elever från andra kommuner i Stockholms grundskolor. Antalet barn i fritidshem i egen regi uppgår till 27 100 och i fristående verksamhet och i andra kommuner till 6 700. Dessutom finns 200 barn från andra kommuner i Stockholms fritidshem.

Förutom peng per elev utgår ett socioekonomiskt tilläggsanslag till grundskolorna. Det socioekonomiska tilläggsanslaget från kommunfullmäktige ökar med 3,5 % jämfört med 2011. Utbildningsnämnden fattade under 2011 beslut om en ny modell för fördelning av det socioekonomiska tilläggsanslaget. Den nya fördelningen beräknas utifrån antal inskrivna stockholms elever och viktning mot sex variabler; invandringsår, vårdnadshavares högsta utbildningsnivå, ekonomiskt bistånd, familjesituation, boendemiljö och skolmiljö. Tjänsteutlåtandet finns i sin helhet i bilaga 5. Den nya fördelningen kommer successivt att införas under två år med start år 2012. Under 2012 kommer det socioekonomiska tilläggsanslaget att fördelas ut med 50 % enligt ny modell och 50 % enligt gammal modell. Anslaget omfattar både elever i skolor i egen regi och i fristående skolor. Skolor som inte får någon socioekonomisk grundtilldelning, på grund av att de inte har tillräckligt antal elever för att generera ersättning, kommer att tilldelas det genomsnittliga socioekonomiska beloppet per elev. Alla skolor får socioekonomisk tilldelning som en del av grundbeloppet.

I resultatdialogerna ska följas upp hur de kommunala skolorna använder det socioekonomiska tilläggsanslaget, i syfte att lyfta fram kvalitativt goda insatser.

I nämndens budget är det socioekonomiska tilläggsanslaget som fördelas ut till skolorna, inklusive tilläggspeng, också ökat med ca 3,5 %. Peng och det socioekonomiska tillägget utgör tillsammans grundbeloppet.

Av det socioekonomiska anslaget avsätts 268,0 mnkr för att täcka kostnader avseende verksamhetsstöd, elever i statliga specialskolor, förberedelseklasser samt elever med mycket stort stödbehov. Om kostnaderna blir högre än 268,0 mnkr minskas den del som fördelas till skolorna via de socioekonomiska nycklarna. Eventuell justering tas upp för beslut i samband med tertiärrapport 2. För fristående skolor medger skolförordningen (SFS 2011:185) 14 kap 2 § 2 st att de återstående utbetalningarna under året minskas.

I enlighet med nya skollagen har medel avsatts för tilläggsbelopp gällande elever som läser modersmål, se bilaga 18. Även dessa medel finansieras ur det socioekonomiska anslaget och budgeten uppgår till 210,0 mnkr. Om den sammanlagda kostnaden för modersmål blir högre än beräknat minskas tilldelningen som fördelas till skolorna via de socioekonomiska fördelningsnycklarna. Eventuell justering tas upp för beslut i samband med tertiärrapport 2.

För grundskola och fritidshem utgår tilläggspeng för verksamhetsstöd enbart för nivåer över 100 tkr. Ersättning för skolskjuts utgår i sin helhet enligt beslut. Nivåer under 100 tkr är inkluderat i grundbeloppet, det vill säga peng plus socioekonomiskt tillägg. Ersättningen per nivå regleras per budgetår och framgår i bilaga 8. Uppföljningen av verksamhetsstödet fortsätter 2012, främst med fokus på rättstillämpningen.

Ansökan om verksamhetsstöd avseende läsåret 2012/2013 för elever som redan går på skolan ska vara utbildningsförvaltningen tillhanda senast den 31 mars 2012. För nya elever ska ansökan avseende läsåret 2012/2013 vara förvaltningen tillhanda senast den 31 oktober 2012.

Under våren 2012 utreds möjligheten att införa en schablon för beräkning av ersättning för omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, så kallad barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Under 2012 kommer möjligheterna för att ha månadsvisa prestationsavläsningar för grundskolan att utredas.

Grundskolans tilldelning grundar sig på schabloner från kommunfullmäktige per inskriven stockholmslev i grundskola och förskoleklass samt en del som utgörs av anslag. Schablonerna till grundskolan har höjts med 2 % jämfört med 2011. Anslagen avser socioekonomisk ersättning, skolpliktsbevakning samt kommunövergripande verksamhet.

Fritidshem ska erbjudas elever till och med vårterminen det år de fyller 10 år. Efter särskilt beslut kan elever mellan 10 och 12 år gå kvar på fritidshemmet. För fritidshem tilldelas utbildningsnämnden en grundschablon från kommunfullmäktige per inskrivet barn. Schablonen för fritidshem har höjts med 1,8 % för skolår F-3 och 2,3 % för skolår 4-6.

Grundskola i egen regi

Pengen till grundskolan är 74,1 % av schablonen och är höjd med 2,26 % jämfört med 2011. Pengbeloppen framgår av bilaga 6.

Lokalkostnaden utgör 18,5 % av grundskolans schablonbudget och 16,1 % av grundskolans budget inklusive anslag.

Inför läsåret 2012/2013 startar en internationell utbildning på grundskolenivå. Skolan ska erbjuda Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP). Skolan har extra kostnader eftersom en internationell skola med kommunal huvudman måste följa två läroplaner, IB och den svenska. Skolan måste även sätta betyg enligt båda systemen. Skolan finansieras förutom genom

peng och socioekonomiskt anslag med ett extra anslag, för 2012 innebär det en kostnad om 0,8 mnkr, vilket finansieras inom egen regi.

Fritidshem i egen regi

Schablonen för fritidshem har höjts med 1,8 % för skolår F-3 och 2,3 % för skolår 4-6. Pengen för skolår 0-3 är 72,4 % respektive 72 % för skolår 4-6 av schablonen och höjd med 1,9 % och med 2,3 % jämfört med 2011. Se bilaga 6.

Ersättning till fristående och annan kommuns grundskola och fritidshem

Nämnden betalar ut ersättning i form av en skolpeng per inskriven stockholmslev till 215 fristående grundskolor och 140 fristående fritidshem. Pengbeloppen är fastställda av kommunfullmäktige. Till fristående grundskolor och fritidshem utgör pengarna schablonen plus 6 % moms-kompensation.

För stockholmslever i andra kommuners grundskolor och fritidshem betalas en interkommunal ersättning enligt bilaga 7.

Öppen fritidsverksamhet

Öppen fritidsverksamhet ska erbjudas elever från och med höstterminen det år de fyller 10 år till och med vårterminen det år de fyller 13 år. Detta finansieras genom ett anslag från kommunfullmäktige. Avgiften för barn som deltar i öppen fritidsverksamhet i kommunal regi är 350 kronor per termin och är oförändrad jämfört med 2011. Skolornas ersättning för verksamheten uppgår till 3 250 kronor per termin och barn oavsett anordnare. Ersättningen är densamma som under 2011.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan finansieras av en schablon från kommunfullmäktige per inskriven stockholmslev och i viss utsträckning genom anslag. Gymnasieschablonen uppgår till 84 292 kronor vilket är en ökning med 1,7 % jämfört med 2011. Kommunfullmäktiges budget bygger på 26 600 stockholmslever i gymnasieverksamhet. Nämndens prognos är 26 200 elever, varav 16 000 i egna och andra kommuners gymnasieskolor. Antalet stockholmslever i fristående skolor beräknas till 10 200. Antalet elever från andra kommuner beräknas uppgå till 4 250.

Prislista för gymnasieutbildning i Stockholms län

Stockholmsområdet är en region bestående av många kommuner. Kommunikationerna är goda och möjligheterna stora att bo i en kommun och studera i en annan. En gemensam gymnasierregion är naturlig för hela Stockholmsområdet. Stockholm har från och med den 1 januari 2011 tillämpat KSL:s gemensamma prislistor för de nationella gymnasieprogrammen i Stockholms län, för "gamla" och nya gymnasieskolan. Priserna redovisas i bilaga 13 a och b (fristående gymnasieskola) respektive 14 a och b (mellan kommuner). Pengen höjs generellt med 1,5 % enligt ett index.

Den gemensamma prislistan omfattar inte individuella program, introduktionsprogram, International Baccalaureate, utbildning för yrkesdansare, reseersättning eller modersmålspeng. Ersättningsbelopp för dessa program framgår av bilagorna. Ersättningen beräknas på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor med motsvarande inriktning.

Godkända avvikelser från gymnasieskolans programstruktur

Skolverket har godkänt och prissatt vissa inriktningar inom Gy11 exempelvis yrkesmusiker. Det av Skolverket fastställda priset för dessa godkända avvikelser för Gy11 kommer att gälla under övergångsperioden till och med vårterminen 2013 och justeras med skolindex och ingår i bilagorna.

Tilläggsbelopp under en övergångsperiod

För industriprogrammet, fordonsprogrammet, byggprogrammet och naturbruksprogrammet inriktning marinbiologi kommer Stockholm under en övergångsperiod att lämna ett tilläggsbelopp till de fristående skolorna, bilaga 13 a och b.

Programpeng för programinriktat individuellt val

Programpengen för introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val, inom Gy 11, består av en ersättning som motsvarar det yrkesprogram som programmet är inriktat mot, samt en del som avser det stöd som eleven behöver för att uppnå behörighet för yrkesprogrammet. Eleven ska högst behöva läsa två ämnen för att nå behörighet. Ersättningen ska gälla i högst ett år och med ett belopp av 2 700 kr per elev och ämne. Därefter gäller elevpengen för respektive yrkesprogram. Beloppen framgår i bilagorna.

Tilläggsanslag och särskilt stöd till gymnasieskolor

Ett socioekonomiskt tilläggsanslag infördes för gymnasieskolorna 2010 och beräknas efter ett antal elevrelaterade bakgrundsvariabler där elevens meritpoäng väger tyngst. Syftet med anslaget är att ge alla elever samma möjligheter att uppnå gymnasieskolans mål. Det socioekonomiska tilläggsanslaget fördelas enligt samma principer mellan stadens egna skolor och fristående skolor med program som inte omfattas av den gemensamma prislistan.

Under våren 2012 kommer möjligheter till gemensamma regler för fristående skolor och skolor i egen regi att utredas avseende sökbara medel för elever med extraordinära behov. De gemensamma reglerna ska gälla från och med hösten 2012.

I samband med införandet av Gy 11 infördes en av Skolverket beslutad tilläggsersättning för nationellt godkända idrottsutbildningar. Ersättning utgår med 15 200 kr per elev och år för lagidrott och med 18 300 kr per elev och år för individuell idrott, oavsett huvudman.

För elever som läser modersmål utgår ett tilläggsbelopp om 4 500 kr, se bilaga 18. Den totala kostnaden för modersmålet beräknas bli ca 9,6 mnkr.

En ny dansutbildning

Kungliga Svenska Balettskolan bildades den 1 juli 2011 med enbart inriktning dans för både grund- och gymnasieelever. I propositionen 2010/11:19 fastslås en tydligare statlig styrning av dansutbildningen i form av statsbidrag med tydliga

krav på utförande och kvalitet. Till åk 4 och 7 på grundskolan och åk 1 på gymnasieskolan väljs eleverna ut av rådet för dansarutbildning. Vid fastställandet av den interkommunala ersättningen måste hänsyn tas till hur mycket statsbidrag som lämnas, men även till hur många elever som dansrådet väljer att ta in på skolan. Utbildningen har höga fasta kostnader oberoende av antalet intagna elever. Den interkommunala ersättningen för danseleverna kan därför behöva justeras ht 2012.

På grund av de höga fasta kostnaderna för utbildningen har nämnden valt en ersättningsmodell där skolan erhåller ett högt fast anslag i kombination med en lägre elevpeng. Det leder till en minskad ekonomisk sårbarhet för utbildningen då skolan inte har möjlighet att själv påverka antalet elever som dansrådet väljer att ta in på utbildningen.

Gymnasieskolor i egen regi

Elevpeng till gymnasieskolor i egen regi framgår av bilagorna 12 a och 12 b. Målsättningen är att den enskilda skolan ska få så stor del av gymnasieschablonen som möjligt och därigenom få en ökad självbestämmanderätt över den egna ekonomin. Elevpengen ökar generellt med 1,8 %.

Hantering av SL-korten ska ske på skolorna och medför en höjning av den totala elevpengen med 15,0 mnkr.

Från och med hösten 2011 har stadens skolor tillgång till upphandlade alternativa utförare av skolhälsovård. Gymnasieskolorna har därför från och med höstterminen 2011 möjlighet att avropa sin skolhälsovård mot befintligt ramavtal. Pengen justeras med tidigare avsatt centralt belopp för detta; 3,3 mnkr.

Från och med hösten ska gymnasieskolorna själva avtala om sin modersmålsundervisning. En schablon om 2 250 kr per elev och termin införs.

Inför 2011 tillsattes en arbetsgrupp som såg över programpengen och föreslog vissa justeringar. Hösten 2011 startade den nya gymnasieskolan, Gy 11, vilket bland annat innebar ett något förändrat programutbud. Ett förslag till ny prislista togs fram för de nya programmen. Nämnden analyserade förändringarna i programinnehållet gentemot programmen i Gy94. Nämnden har strävat efter enhetliga programpriser och föreslår pris per inriktning endast i ett fåtal fall. Särskilda priser, anpassade till att skolor och anordnare bedriver utbildning med fördyrande innehåll, försvinner i den nya gymnasieskolan.

För introduktionsprogrammen har nämnden eftersträvat enkla och schabloniserade påslag i förhållande till närmast jämförbara nationella programpris. För lärlingsutbildningarna föreslås de nationella programpriserna gälla. Därtill kommer det särskilda statliga bidraget om 25 000 kr per elev och år.

Nämnden kommer noga att följa kostnaderna för de nya programmen. När Gy 11 är helt implementerat kommer en uppföljning av programpengen att genomföras.

Från och med den 1 juli 2011 indelas gymnasieskolorna i tio gymnasieområden, bilaga 4. Dessa utgör i sin tur 17 ekonomiska enheter varav 10 resultatenheter och 7 anslagsenheter.

Under hösten 2011 har studentboendet Gula Huset inrättats. Det vänder sig i första hand till elever vid RH-gymnasiet och Kungliga Svenska Balettskolan och finansieras med statsbidrag samt elevavgifter.

Tre skolor, Bromma gymnasium, Stockholms RH-gymnasium och Farsta gymnasium, har erhållit godkännande av Skolverket för att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU). Elever antagna till NIU är berättigade till de särskilda tilläggsanslagen för lagidrott alternativt individuell idrott.

Till Ross Tensta gymnasium avsätts ett anslag om 2,0 mnkr för de särskilda kostnader som uppstår för att skolan ska kunna arbeta enligt Rosskonceptet.

Fristående gymnasieskolor

För program som omfattas av den länsgemensamma prislistan kommer denna att tillämpas. För övriga program, introduktionsprogrammen med flera beräknas bidrag på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor.

Interkommunal ersättning och skolor utanför det länsgemensamma samarbetet

Inom Stockholms län kommer den gemensamma prislistan att tillämpas mellan kommunerna. Belopp för interkommunal ersättning till gymnasieskola utanför Stockholms län finns i bilaga 14 c och d.

Grundsärskola och gymnasiesärskola

Grundsärskola och gymnasiesärskola finansieras via prestationsrelaterade schabloner från kommunfullmäktige.

I budgeten ingår ersättning till fristående skolor och till andra kommuner. Fristående skolor föreslås få ersättning enligt bilagorna 10 och 16. Interkommunal ersättning till grundsärskola respektive gymnasiesärskola framgår i bilagorna 11 och 17.

Antalet elever i grundsärskola i egen regi beräknas bli 630 och antalet stockholmselever i fristående skola eller i annan kommun 190. Antalet stockholmselever i gymnasiesärskolan i egen regi beräknas bli 240 och antalet stockholmselever i fristående skola eller annan kommun 200.

Skolskjuts grundsärskola och gymnasiesärskola

Under 2011 har en genomlysning gjorts av skolskjutskostnaderna. Mellan 2009 och 2010 har skolskjutskostnaderna ökat med 20 % som följd av det nya skolskjutsavtalet. Framförallt är det kostnaderna för specialfordon som har ökat. Enligt nuvarande ersättningsmodell erhåller grundskolor och gymnasieskolor i egen regi en peng baserad på behovsgrupp. Skolorna får en peng för samtliga elever inskrivna i särskolan oavsett om eleven har skolskjuts eller inte.

Till skillnad från skolor i egen regi ersätts fristående skolor med den faktiska kostnaden för skolskjutsen.

Grundsärskola

Särskolans tilldelning baseras på prestationsrelaterade schabloner från kommunfullmäktige som består av dels samma grundschablon som för grundskolan och dels av en tilläggschablon. Tilläggschablonen har höjts med 2,0 % jämfört med 2011. Pengen till särskolan utgörs av samma grundpeng som för grundskolan samt 91,8 % av tilläggschablonen, vilket är samma tilläggsbelopp som 2011. Elevpengen framgår av bilaga 9.

Fritidshem

För barn i särskolan som är inskrivna i fritidshem utgår samma grundschablon från kommunfullmäktige som för grundskolebarn i fritidshem. Dessutom utgår en tilläggschablon som har höjts med 2 % jämfört med 2011. Skolan får ut samma grundpeng som för grundskoleelever i fritidshem samt 95,2 % av tilläggschablonen, vilket är samma tilläggspeng som för år 2011, se bilaga 9.

Gymnasiesärskola

Grundschablonen ökar med 1,7 % jämfört med 2011 och tilläggschablonen ökar med 2,1 %. Någon generell ökning av programpengen till gymnasiesärskolor i egen regi har inte gjorts och detta har sin orsak i att hyreskostnaderna för gymnasiesärskolan ökar år 2012 jämfört med 2011. De ökade hyreskostnaderna beror bland annat på Lindeparkens flytt till Enskede gårds gymnasium.

Under hösten 2011 förväntas Riksdagen fatta beslut om hur den nya gymnasiesärskolan ska utformas. Den nya gymnasiesärskolan kommer att träda i kraft tidigast läsåret 2013/2014. Nämnden kommer 2012 att utreda hur beslutet kan komma att påverka resursfördelningen. En genomgång kommer även att göras av resursfördelningen till de olika programmen i den befintliga gymnasiesärskolan.

För fristående gymnasiesärskolor beräknas bidraget på samma grunder som för kommunens egna gymnasiesärskolor.

Elevpengen framgår av bilaga 15.

Fördelning av profilbidrag

Skolor som av utbildningsnämnden fått uppdrag utöver den ordinarie skolverksamheten kan erhålla ett extra bidrag, ett så kallat profilbidrag. Bidraget fastställs årligen i utbildningsnämndens verksamhetsplan.

Ersättning kan ges till skolor som bedriver undervisning för elever tillhörande en nationell minoritet, om de kan påvisa kostnader för att utföra sitt uppdrag som andra skolor inte har.

De verksamheter som får extra tilldelning 2012 är de judiska klasserna vid Vasa Real och Hillelskolan. Nytorpsskolans romska kulturklass, vars elever tillhör en nationell minoritet, kommer från och med 2012 att erhålla profilbidrag. Skolan har extra kostnader för läromedel i det romska språket Romani chib, vilket är ett traditionellt muntligt språk. Skolan kommer att satsa på att utveckla skriftliga läromedel.

Adolf Fredriks musikklasser får extra tilldelning eftersom de har uppdraget att marknadsföra Stockholms stad nationellt och internationellt. Nämnden kan ge en skola uppdrag utanför ordinarie skolverksamhet och också besluta om ersättning för uppdraget.

Kungliga Svenska Balettskolan bedriver verksamhet på ett statligt uppdrag och är riksrekryterande.

Utbildningsnämnden har i uppdrag att samordna Nordiska skolspelen. Anslaget höjs 2012 till 0,3 mnkr. De år som Stockholm är arrangör får skolan ytterligare anslag.

Tidigare år har även de engelska klasserna i Rödabergsskolan och bild- och formklasserna i Erikdalsskolan erhållit bidrag. Motsvarande klasser finns på ett flertal andra skolor och därför kommer bidraget att fasas ut under tre år. Under 2012 minskas bidraget med en tredjedel för att från och med år 2014 helt upphöra.

Bidrag per skola (i mnkr)	2011	2012	2013	2013
Vasa Reals skola	0,9	0,9	0,9	0,9
Hillel-skolan	0,7	0,7	0,7	0,7
Nordiska Skolspelen	0,2	0,3	1,1*	0,2
Kungliga Svenska balettskolan	7,5	7,5	7,5	7,5
Adolf fredriks skola	0,2	0,2	0,2	0,2
Rödabergsskolan	0,6	0,4	0,2	0
Erikdalsskolan	1,5	1,0	0,5	0
Romsk kulturklass/ Nytorpsskolan	0	0,8	0,8	0,8

*uppskattat belopp om skolspelen arrangeras

Utbildning för vuxna

Ansvar för vuxenutbildning flyttades från och med den 1 januari 2011 till arbetsmarknadsnämnden. Utbildningsnämnden har under 2012 fortsatt ansvar för elevförsäkringar, kopieringskostnader, verksamhetssystemet Hanna samt de gymnasieskolor som bedriver vuxenutbildning. Dessa ansvarsområden kommer även fortsättningsvis att finnas kvar inom utbildningsnämnden och debiteras arbetsmarknadsnämnden.

Nämnd- och övergripande administration

Kostnaden för nämnd- och övergripande administration uppgår till 310,8 mnkr, vilket är en minskning med 10,0 mnkr jämfört med VP 2011. Minskningen beror på att kostnaderna för kvarstående it-anpassningar och medel för oförutsedda utgifter blir lägre 2012.

Budgeten omfattar nämndverksamhet, ledning, information, ekonomi- och personaladministrativt stöd, strategiska it-frågor och andra förvaltningsgemensamma kostnader som inte enkelt kan hänföras till någon verksamhet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden beslutar att för år 2012 överföra 1,5 mnkr för en vid stadsledningskontoret placerad skoljurist till kommunstyrelsen från utbildningsnämndens budget.

Resurser förs från nuvarande inspektion till ledningsstaben för utökning av arbetet med intern kontroll och -revision.

Åtgärder vidtas för att öka antalet inspektioner/externa utvärderingar inom befintlig budget.

Resurser har avsatts för att hantera övergångskostnader i och med HPV-vaccination.

Inom tillhandahållaravdelningen har en enhet för samordning av förskolefrågor inrättats.

Modell för prissättning vid försäljning av tjänster finns i bilaga 20.

Kostnaden för den ekonomiadministration som nämnden köper från serviceförvaltningen fördelas ut till enheterna, se bilaga 22.

Kostnaderna för IT-system och systemförvaltning fördelas ut till enheterna. Se bilaga 23.

Europeiska ungdomsparlamentet, EUP, har i många år arbetat med ungdomar runtom i Europa och involverar årligen cirka 20 000 europeiska ungdomar. Målet med den nationella sessionen är att engagera svenska gymnasieelever i aktuella frågor som berör Europa idag. Under februari 2012 kommer EUP att genomföra en nationell session i Stockholm med deltagande ungdomar från hela Sverige, se bilaga 30.

Förvaltningen föreslår att Europeiska ungdomsparlamentet beviljas bidrag med 70 000 kronor för år 2012.

Investeringar

Nämndens investeringsram för år 2012 uppgår till 90,0 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med år 2011. Kapitalkostnaderna beräknas uppgå till 48,1 mnkr. En första fördelning av investeringsmedel görs med utgångspunkt i antalet elever och därefter utifrån en ansökningsprocess där kort- och långsiktiga drift- och underhållskonsekvenser av investeringarna beaktas. Se bilaga 21 a och b. Beslut om ytterligare tilldelning tas av verksamhetsavdelningarna.

Alla investeringar bedöms utifrån kriterierna elevers lärande, ökad konkurrenskraft, ökad kostnadseffektivitet och ska rangordnas och prioriteras.

Investeringar kopplade till centrala beslut finansieras med centrala medel, övriga kapitalkostnader bär enheterna själva.

Resultatenheter

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden beslutar om resultatenheter i enlighet med bilaga 2.4. Inrättande av nya resultatenheter sker under förutsättning av att de i bokslutet inte redovisar ett underskott. Regler för resultatenheter återfinns i bilaga 19.

Vid resultatöverföring av underskott tillämpas principen att en utgående fond om ett underskott maximalt kan uppgå till 5 procent av enhetens omslutning. Har en resultatenhet ett överskott i ingående fond, ska fonden först användas för att täcka uppkommet underskott, därefter räknas överföring av underskottet.

Enheterna Stureby-Östbergaskolan och Vasa Real-Gustav Vasa föreslås delas och utgör fyra separata resultatenheter från och med 1 januari 2012. Tio anslagsenheter föreslås inrättas som resultatenheter och fem resultatenheter inrättas som anslagsenheter. Det innebär att 104 grundskolor kommer att vara resultatenheter och 16 grundskolor kommer att vara anslagsenheter.

Som ett steg i gymnasieskolans organisationsförändring föreslås att gymnasieskolorna i område 1, 2, 4, 5 och 9 bildar gemensamma resultatenheter. I gymnasieområde 8 bildar Kungsholmens gymnasium/Stockholms musikgymnasium och

Globala gymnasiet en ny resultatenhet. Gymnasieverksamheten består därefter av 10 resultatenheter och 7 anslagsenheter, bilaga 4.

Anslagsenheter

Anslagsenheterna inom utbildningsnämnden framgår av bilaga 3.

Gymnasieskolorna i område 6 (Enskede Gårds gymnasium och Stockholms hotell- och restaurangskola) föreslås bilda en anslagsenhet, liksom studentboendet Gula Huset. IVIK-gymnasiet, Scengymnasiet i Stockholm, Farsta gymnasium, Stockholms RH gymnasium och Kungliga svenska balettskolan fortsätter som anslagsenheter.

Omslutningsförändringar

För att ge en korrekt bild av nämndens faktiska bruttoomslutning ska nämnden i samband med budgeten redovisa förändrad omslutning till följd av ökade externa intäkter för bland annat statsbidrag och försäljning av verksamhet. Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till totalt 1 097,9 mnkr. En specifikation av omslutningsförändringarna finns i bilaga 2.2.

Särskilda redovisningar

I bilaga 26 finns utbildningsnämndens risk- och väsentlighetsanalys samt arbetsplan för intern kontroll 2012.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Genom ett effektivt lokalutnyttjande och en effektiv administration ska resurser frigöras till kärnverksamheterna.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna	2,8 %	Minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	15 st	tas fram av nämnden	År

NÄMNDMÅL:

3.2.1 Utbildningsnämnden ökar resurserna till kärnverksamheterna genom en effektivare administrations- och lokalhantering

Förväntat resultat/målbild

Ett flexibelt lokalutnyttjande och en effektiv administration har frigjort resurser till kärnverksamheten.

Skolbyggnation för ett växande Stockholm

Under de närmaste tio åren beräknas antalet barn och ungdomar i grundskoleålder öka med cirka 27 000. I budget 2011 fick kommunstyrelsen och utbildningsnämnden gemensamt i uppdrag att ta fram en plan för att möta den kraftiga ökningen av antalet grundskolebarn. Uppdraget resulterade i utredningen ”Skolplanering för ett växande Stockholm” som föreslår att ytterligare nio nya skolor etableras utöver redan beslutade Lugnets skola och Mariehällsskolan. Som komplement till detta föreslås en kapacitetshöjning i ett antal skolor. I flera områden är befolkningsökningen redan ett faktum och förvaltningens egenregi kommer att ha svårt att åstadkomma kapacitetshöjningar som ligger i fas med behovet.

Förvaltningen har också kontakter med fristående huvudmän som är intresserade av att expandera på olika ställen i staden.

Utbildningsförvaltningen har initierat projektet ”Skolbyggnation för ett växande Stockholm”. Projektet har som första uppdrag att till utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2012 leverera en lägesrapport med första förslag till inriktningsärenden (bilaga 28). En mer detaljerad översyn av utredningens förslag planeras till nämndens planeringsunderlag för 2013-2015.

Genom de i verksamhetsplanen föreslagna inriktningsärendena uppnås en kapacitetshöjning om cirka 2 500 platser fördelade på sex skolor. Den totala hyresökningen (summering av respektive projekts hyresökning år 1 med start 2014-2017) bedöms till cirka 65 mnkr.

Pågående arbete för att få ökad skolkapacitet i Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö beskrivs i bilaga 28 och nämnden föreslås ställa sig bakom redovisad inriktning för fortsatt utredning. Älvsjö ingår även i form av förslag till utbyggnad vid Långbrodalsskolan. Utökning vid Solhemsängen i Spånga och Lugnets skola i Hammarby Sjöstad föreläggs nämnden som separata genomförandeärenden.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fattar nedanstående beslut. Bakgrunden beskrivs i bilaga 28.

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens inriktningsförslag avseende om- och tillbyggnadsåtgärder vid byggnaden Fridhemsskolan tillhörande Kungsholmens grundskola, Hägerstenshamnens skola, Långbrodalsskolan, Sköndals-skolan och uppdrar åt utbildningsförvaltningen att återkomma med förslag till genomförandebeslut.

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens inriktningsärende avseende skoletablering vid f.d. lärarhögskolan på Konradsberg och ger förvaltningen i uppdrag att uppta förhandlingar med Akademiska Hus. Förvaltningen får i

uppdrag att pröva om kostnaden för skoletablering vid Sveaplans gymnasium kan komma ner till en rimlig nivå samt alternativt pröva om en markanvisning för en helt ny skola är ett bättre alternativ för staden.

Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att avveckla Bussenhuskolans lokaler och att överföra verksamheten till Gullingskolan.

Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att upphöra med intag av förskoleklass till Bredbyskolan och att successivt avveckla lokalerna sommaren 2012 och 2013.

Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag med anledning av överkapacitet i Vantör.

Utbildningsnämnden ställer sig bakom inriktningen för den fortsatta utredningen för att uppnå kapacitetshöjningar i området "Midsommarkransen, Lövholmen och Årstadal" respektive "Älvsjö".

Utbildningsnämnden anmäler till ekonomiutskottet att evakueringen av Engelbrektskolan förlängs sex månader och att nämnden därför avser att förlänga hyresavtal för evakueringslokaler på Konradsberg och Gärdesskolan.

Omstruktureringar gymnasieskola

Årskullarna i gymnasieåldern befinner sig för närvarande i en sjunkande fas för att från och med 2015 börja öka igen. Det inledda arbetet med ett effektiviserat lokalutnyttjande inom gymnasieskolan fortsätter med beaktande av kommande ökande elevkullar. För att säkra en stark position på en konkurrensutsatt marknad måste utbildningar av hög kvalitet i välskötta, bärkraftiga skolor erbjudas. Det fria skolvalet i länet har medfört ett ökat tryck på attraktiva skolor vilket ställer ökade krav på att i högre grad anpassa utbudet till efterfrågan. Väsentligare lokal-effektiviseringar/-förändringar som planeras 2012 redovisas nedan. Förvaltningen återkommer till utbildningsnämnden med särskilda ärenden för respektive lokalfråga.

Kvarvarande gymnasieverksamhet i B-huset i Skärholmens gymnasium föreslås flyttas och lokalerna sägs upp partiellt. Scengymnasiet och Riksgymnasiets gymnasiesärskola föreslås flyttas till S:t Eriks gymnasium från och med läsåret 2012/2013. Riksgymnasiet föreslås flytta till Farsta gymnasium, om möjligt från och med läsåret 2012/2013. De totala hyreskostnaderna bedöms minska med 3,7 mnkr efter genomförda anpassningar i mottagande skolor.

Nuvarande International Baccalaurate (IB), IB South förlagt till Frans Schartau gymnasium föreslås kompletteras med internationell utbildning på grundskolenivå. Start planeras till läsåret 2012/2013.

Lindeparkens gymnasiesärskola flyttas till Enskede Gårds gymnasium. I samband med detta föreslås byggnation av idrottssal och fritidslokaler för gymnasiesärskolan. Hyreskostnaderna bedöms bli oförändrade. Verksamhetsanpassning för fastighetsprogrammet vid Enskede Gårds gymnasium planeras ske under 2012.

Vård- och omsorgscollege behöver nya lokaler då nuvarande lokaler är uppsagda. I samband med ny lokalisering av utbildningen föreslås att enheten för ökad bärkraft/attraktivitet kompletteras med samhällsvetenskapligt program med inriktning beteendevetenskap med profil hälsa - hållbar utveckling och ett hantverksprogram med inriktning hudvård.

De yrkesutbildningar inom Hotell och turism som nu finns inom Frans Schartau gymnasium föreslås flytta till Stockholms Hotell- och restaurangskola. På Stockholms hotell- och restaurangskola finns möjligheter till att samordna verksamheter för att säkra kvalitet och effektivitet i utbildningen.

Med syfte att öka antalet platser vid attraktiva gymnasieskolor undersöks förutsättningarna för tillbyggnader av Norra Real och Östra Real.

ESS-gymnasiet är utspritt på ett antal platser i staden. Under 2012 ska en översyn göras av befintliga lokaler som syftar till omdisponeringar och lokalavveckling.

Förvaltningen återkommer med inriktningsärenden alternativt inhyrningsmedgivanden.

Organisationsförändringar avseende gymnasieområdesindelning

Scengymnasiet föreslås från och med den 1 juli 2012 övergå från gymnasieområde 8 till gymnasieområde 2, som idag består av S:t Eriks gymnasium, Kista gymnasium och Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium.

Gymnasiesärskoleverksamheten Svalan som idag tillhör gymnasieområde 10 föreslås från och med den 1 januari 2012 övergå till gymnasieområde 7 som idag består av ESS gymnasiet och IVIK-gymnasiet.

Ramavtal

Ett nytt ramavtal mellan Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholms stad genom kommunstyrelsen har tagits fram under 2011, beslut i frågan väntas och troligt ikraftträdande är, enligt fullmäktiges budget, halvårsskiftet 2012. Utgångspunkten för det nya avtalet är även fortsättningsvis självkostnad.

Enligt förslag till avtal ska el ingå i hyreskostnaden från SISAB. Förvaltningen kommer ta fram förslag till hantering under våren.

Tillgänglighet

Den stora mängd skollokaler nämnden hyr medför att arbetet med att tillgänglighetsanpassa lokalerna är långsiktigt och fortgår enligt tidigare beslut i utbildningsnämnden.

Skolkök

Det finns ett behov av att se över och rusta upp de kommunala skolköken. En långsiktig plan för prioritering av upprustningen ska göras.

Förvaltningen har som målsättning att under 2012 till utbildningsnämnden överlämna fem inriktningsärenden rörande kök som ett resultat av genomlysningen av SISAB:s underhållsplaner och skolkökens behov.

Informationshantering

Alla elever, vårdnadshavare samt medarbetare ska känna sig trygga i vetskapen om att de personuppgifter central förvaltning och skolorna administrerar hanteras på ett korrekt sätt. Utbildningsförvaltningens arbete med att säkerställa att hanteringen av personuppgifter sker i enlighet med personuppgiftslagen intensifieras.

Arbetet med att införa processororienterad informationsredovisning (PIR) fortgår. Tillsammans med stadsarkivet inleds arbete med att ansluta ett antal av förvaltningens system till stadens e-arkiv. Ambitionen är att under året ansluta de stora verksamhetssystemen och göra den första leveransen av digitalt material. Målsättningen är att samtliga system successivt ska anslutas till e-arkivet. En strategi för digital långtidslagring ska arbetas fram enligt stadsarkivets riktlinjer.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Genomsnittlig hyra pedagogiska lokaler per kvadratmeter	980 kr/kvm	År
Genomsnittlig hyreskostnad pedagogiska lokaler per elev/studerande	15 700 kr/elev	År
Genomsnittlig yta per elev/studerande, kvm	15,5 kvm	År